Λόγος πανηγυρικός τη Παρασκευή της Διακαινησίμου και μερικών θαυμάτων διήγησις της Υπερενδόξου Δεσποίνης ημών Θεοτόκου, της Ζωοδόχου Πηγής († Αρχιμ. Φιλόθεος Ζερβάκος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 20 Απριλίου, 2023

Πάλιν ἑορτὴ καὶ πάλιν πανήγυρις. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ καλύτερα, μέσα εἰς τὴν ἑορτὴν ἐπεφάνη ἡμῖν καὶ ἄλλη χαρμόσυνος ἑορτή, αὐξάνουσα τοῖς πιστοῖς τὴν χαράν, καὶ πληροῦσα τὰς καρδίας αὐτῶν ἀῤῥήτου ἀγαλλιάσεως. Διότι ἐνῷ πανηγυρίζομεν ἀκόμη τὴν λαμπροφόρον καὶ κοσμοσωτήριον Ἀνάστασιν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, ἰδοὺ ἐπέλαμψεν εἰς ἡμᾶς καὶ ἄλλη **πανήγυρις τῆς Ἁγνῆς καὶ Ἀχράντου Αὐτοῦ Μητρός, τῆς Κυρίας ἡμῶν καὶ Δεσποίνης, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς** , ἡ ὁποία μὲ δίκαιον τρόπον παρακινεῖ ὅλους τοὺς πιστούς, νὰ ἑορτάσωμεν πάλιν καὶ σήμερον, καὶ νὰ εὐφρανθῶμεν ἅπαντες μίαν πνευματικὴν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν, δοξάζοντες μὲ ὕμνους καὶ δοξολογίας τὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τὴν Ὑπεραγίαν αὐτοῦ Μητέρα καὶ Δέσποιναν πάσης τῆς κτίσεως, τὴν εὐεργέτιδα καὶ μεσίτριαν ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν, διὰ νὰ λάβωμεν χάριν καὶ μισθὸν παρ᾽ Αὐτῆς πνευματικόν. Ὅτι **καθὼς οἱ ἀπερχόμενοι εἰς λουτρὸν καὶ λουόμενοι, ἐπανακάμπτουν καθαροὶ ἀπὸ ῥύπους σωματικούς, μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ κάθε πιστὸς ὁποῦ προστρέξει εἰς τὸν ἅγιον οἶκον τῆς Κυρίας ἡμῶν, καὶ μετὰ εὐλαβείας καὶ πίστεως πίη, καὶ ῥαντισθῇ ἐκ τοῦ τιμίου αὐτῆς ἁγιάσματος, λαμπρύνεται θαυμασίως καὶ καθαρίζεται μίαν παράδοξον κάθαρσιν, ἐλευθερούμενος ἀπὸ τοὺς ψυχικοὺς μολυσμούς, καὶ ἀπαλλαττόμενος πάσης νόσου ψυχῆς τε καὶ σώματος**. **Διὰ τοῦτο, ὦ ἀδελφοί μου, ἂς προσδράμωμεν πάντες μετὰ πίστεως καὶ εὐλαβείας σήμερον εἰς τὸν δὲ τὸν χαριτωμένον Ναὸν τῆς Παρθενομήτορος· ἂς χαροῦμεν καὶ ἂς πανηγυρίσωμεν ὅλοι ὁμοῦ, νέοι καὶ γέροντες, καὶ ἂς εὐφρανθῶμεν πνευματικῶς κατὰ ταύτην τὴν νέαν Παρασκευήν.** Ὅτι εἰς μὲν τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευήν, τὴν Μεγάλην λέγω, προσηλωθεὶς ὁ Κύριος ἡμῶν εἰς τὸν Ζωοποιὸν Σταυρόν, καὶ διαῤῥήξας ἐν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον ἡμῶν, ἐδωρήσατο ἡμῖν ἐλευθερίαν ἐκ τῆς δουλείας τοῦ κοσμοκράτορος· εἰς δὲ τὴν παροῦσαν νέαν Παρασκευήν, μᾶς ἠξίωσεν ὁ φιλάνθρωπος νὰ ἑορτάσωμεν, ὄχι μόνον τὰ νικητήρια ἡμῶν, διὰ τὴν νίκην δηλαδή, καὶ τὰ τρόπαια ὅπου ἔστησεν ὁ Παντοδύναμος ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ τοῦ Ἅδου ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ἀλλὰ νὰ πανηγυρίσωμεν ἔτι καὶ ἄλλην θαυμαστὴν πανήγυριν, τὰ **Ἐγκαίνια** λέγω **τοῦ πανσέπτου Ναοῦ τῆς Ἁγνῆς καὶ Παναχράντου αὐτοῦ Μητρὸς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ Χαριτοβρύτου**· ἡ

ὁποία κοντὰ εἰς τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας εὐεργεσίας ὁποὺ ἔκαμεν εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος, ὡσὰν ὁποὺ δι᾽αὐτῆς ἐγένετο ἀπολύτρωσις, καὶ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων, καὶ δι᾽αὐτῆς σώζεται πᾶς πιστός, ἐχάρισε πρὸς τούτοις ἡμῖν καὶ τρόπον ἕτερον σωτηρίας ψυχικῶν τε παθῶν καὶ σωματικῶν ἀλγηδόνων, ὁποὺ **διὰ τῆς εὐλογίας της νὰ ἁγιάζωνται ὕδατα καὶ γίνωνται ἰαματικὰ ἀσθενειῶν ἀνιάτων καὶ παθῶν χαλεπῶν**. Διὰ ταύτην δὲ τὴν μεγάλην καὶ ἄῤῥητον πρὸς ἡμᾶς εὐεργεσίαν τῆς Κυρίας ἡμῶν καὶ Δεσποίνης Θεοτόκου πανηγυρίζοντες, καὶ εὐχαριστίαν ἀποδίδοντες τῇ εὐεργέτιδι ἡμῶν, τελοῦμεν ἑορτὴν κατ᾽ἔτος. Κατὰ τὴν ὁποίαν **πρέπον εἶναι καὶ δίκαιον νὰ ἐγκωμιάζηται ἡ αἴτιος**, καὶ πάροχος τῆς μεγάλης ταύτης ἑτοίμου τε καὶ ἀμίσθου δωρεᾶς, καὶ νὰ γίνεται ἡ πανήγυρις **μὲ ἐγκώμια καὶ εὐχαριστίας**. Ὅτι ἀνίσως (κατὰ τὴν Σοφίαν) καὶ καθ᾽ἑνὸς Δικαίου μνήμη γίνεται μετ᾽ἐγκωμίων, καὶ τοῖς δούλοις παρέχεται εὐχαριστία, διὰ τὰς κατὰ μέρος αὐτῶν εὐεργεσίας, ποῖος ἤθελε φανῇ τόσον ἀχάριστος, ὁποὺ νὰ μὴ κινηθῇ, κατὰ τὸ δυνατόν, εἰς εὐχαριστίαν, καὶ νὰ ἐπαινέσῃ, κατὰ τὴν ἐνοῦσάν του δύναμιν, τὴν πηγὴν πάσης δικαιοσύνης, τὸν θησαυρόν τε τῆς ἁγιωσύνης, καὶ τὴν βρύσιν τῶν θαυμάτων καὶ εὐεργεσιῶν, τὴν ἀειπάρθενον Μαρίαν, τὴν Βασίλισσαν πάσης κτίσεως; Ὄχι διὰ νὰ δοξάσῃ τὴν ἀληθῶς δεδοξασμένην, ἀλλὰ διὰ νὰ δοξασθῇ πᾶς ὁ ὑμνῶν Αὐτήν. **Ὄχι· δὲν ἔχει χρείαν δόξης ἀπὸ ἡμᾶς αὐτὴ ὁποὺ ἔγινε κατοικητήριον τῆς δόξης τοῦ Ὑψίστου.** Αὐτή, λέγω, εἰς τὴν ὁποίαν ἐλαλήθη δεδοξασμένα, κατὰ τὸν Προφητάνακτα· «*Δεδοξασμένα, λέγοντα, ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ*». Ποίαν δὲ ἄλλην ἠθέλαμεν ὀνομάσει πόλιν τοῦ Θεοῦ, ὁποὺ βαστάζει εἰς τὴν παλάμην του ὅλην τὴν κτίσιν, παρὰ μόνην αὐτήν; Ὁποὺ κατὰ ἀλήθειαν, ὑπερφυῶς καὶ ὑπερουσίως, καὶ ἀπεριγράπτως ἐχώρησε τὸν ὑπερούσιον, καὶ ἀπερίγραπτον Λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ Θεόν, ἀπὸ τὸν Ὁποίον Θεὸν καὶ ἐλαλήθησαν εἰς αὐτὴν δεδοξασμένα; Ποία ἄλλη δόξα, καὶ τιμὴ ἤθελε γένῃ εἰς αὐτὴν τὴν Θεοτόκον, ὁποὺ ἐδέχθη τὴν ἀρχαίαν ἀληθινὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ, μεγαλυτέρα ἀπὸ αὐτήν; **Ταύτην λοιπὸν τὴν Ἁγνὴν Παρθενομήτορα, ὄχι γλῶσσα ἀνθρώπινος, γηΐνη καὶ πήλινος, ἀλλ᾽οὔτε νοῦς Ἀγγελικὸς καὶ ὑπερκόσμιος δὲν δύναται νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ πρεπόντως, ὡσὰν ὁποὺ μὲ τὸ μέσον ταύτης συγχωρεῖται εἰς ἡμᾶς νὰ βλέπωμεν καθαρῶς τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου. Τὸ λοιπόν, νὰ σιωπήσωμεν; Οὐδαμῶς. Ἀλλὰ τί;** νὰ ἐξαπλώσωμεν τὸν πόδα (κατὰ τὴν παροιμίαν) εὐγάζοντές τον ἔξω ἀπὸ τὴν σκάλαν, καὶ ἀλησμονήσαντες τοὺς ὅρους μας, νὰ τολμήσωμεν ἀναιδῶς νὰ πιάσωμεν τὰ ἄψαυστα; Οὐχί· οὐδὲ γάρ τοῦτο πρέπον. Ἀλλὰ **πρέπον εἶναι νὰ σμίξωμεν τὸν φόβον μὲ πόθον, καὶ οὕτως ἐκ τῶν δύο τούτων νὰ πλέξωμεν ἕνα στέφανον, ὡσὰν μίαν ἀπαρχὴν παραμικράν, καὶ νὰ τὸν προσφέρωμεν μὲ εὐλάβειαν, καὶ τρόμον χειρός, καὶ πόθον ψυχῆς εἰς τὴν Βασίλισσαν καὶ Μητέρα τοῦ τῶν ἁπάντων Βασιλέως Θεοῦ**. Πρὸ πάντων δὲ εἰς ταύτην τὴν παρὰ τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου, καὶ Ὑπερενδόξου Τριάδος ἐστεφανωμένην, δὲν ἠθέλαμεν προσφέρει ἡμεῖς τιμιώτερον καὶ ἀποδετικώτερον στέφανον, οὔτε ἠθέλαμεν ἀποδώσει ἄλλην χαριεστέραν εὐχαριστίαν, παρὰ νὰ διηγώμεθα καὶ νὰ κηρύττωμεν εἰς ὅλους τὰς πρὸς ἡμᾶς **μεγάλας καὶ ἀῤῥήτους εὐεργεσίας της**, καὶ νὰ παρακινῶμεν μὲ τοῦτο κάθε ἄνθρωπον εἰς ἀπόλαυσιν τῆς

μεγάλης της δωρεᾶς. Διότι στέφανον δόξης, καὶ ἀλουργίδα τιμῆς ἀνωτέραν πάσης τιμῆς ἔχει καὶ θεωρεῖ ἡ Πολυεύσπλαγχνος Μήτηρ τοῦ Πολυελέου Θεοῦ, τὴν σωτηρίαν ἡμῶν. Αὐτὸ ἔχει ἡ Ὑπερκόσμιος κόσμον της. Αὐτὸ νομίζει ἡ Βασίλισσα πάσης κτίσεως χλαμύδα Βασιλικήν· διὰ τοῦτο καὶ ὁ τὰ θαύματα Αὐτῆς διηγούμενος, ἀποδίδει εἰς Αὐτὴν τὴν μεγαλυτέραν τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν. Ὡσὰν ὁποὺ μὲ τοῦτο δείχνει εἰς ὅλους αὐτὴν ὁποὺ εἶναι ἄπειρος θησαυρὸς εὐεργεσίας, καὶ ἕτοιμος ἡμῶν βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ, καὶ πρὸς Θεὸν μεσίτης ἀκαταίσχυντος· καὶ σύρνει πάντας εἰς ἀπόλαυσιν τῶν μεγάλων της δωρεῶν, καὶ τοὺς κάμνει νὰ γνωρίσουν τὴν σωτηρίαν, καὶ ἐπίσκεψιν παντὸς τοῦ γένους ἡμῶν. **Ὅθεν κἀγὼ ὁ εὐτελὴς δοῦλος Αὐτῆς βουλόμενος νὰ προσφέρω εἰς Αὐτὴν μικρὰν εὐχαριστίαν, δι᾽ὅσα πάντοτε εὐεργετοῦμαι, ἠβουλήθηκα νὰ διηγηθῷ εἰς τὴν ἀντίληψίν σας μὲ τρέμουσαν καρδίαν, καὶ μὲ πόθον ψυχῆς μέρος τῶν πρὸς ἡμᾶς εὐεργεσιῶν Αὐτῆς, ἀπὸ ὅσας βραβεύει εἰς ἡμᾶς καθ᾽ἑκάστην διὰ τῶν παρ᾽Αὐτῆς ἡγιασμένων ὑδάτων**. Καὶ νὰ γένω ὁ ἰσχνόφωνος ἐγὼ κήρυξ τῆς μεγάλης πρὸς ἡμᾶς εὐσπλαγχνίας της, καὶ νὰ φανερώσω, ὅσον τὸ ἐπ᾽ἐμοί, **πῶς δηλαδὴ πρῶτον ἐφάνη εἰς τοὺς χριστιανοὺς αὕτη ἡ χαρμόσυνος ἑορτή· καὶ πῶς ἕκαστος τῶν πιστῶν, πάθος ἔχων, καὶ προσδραμὼν εἰς τὸ ἔλεός της, εὗρε θαυμαστὴν τὴν θεραπείαν διὰ τοῦ σεπτοῦ ἁγιάσματός της**. Λοιπόν, παρακαλῶ, δότε μοι καιρόν, καὶ ὀλίγην προσοχὴν διὰ τὴν ἀγάπην τῆς κατὰ ἀλήθειαν ποθούσης τὴν σωτηρίαν πάντων Ἁγνῆς Παρθενομήτορος, νὰ διηγηθῷ μὲ συντομίαν πρὸς ἡμετέραν ὠφέλειαν καὶ εἰς τιμὴν καὶ στέφανον δόξης τῆς ἀληθῶς δεδοξασμένης Κυρίας Θεοτόκου **μερικὰ ἐκ τῶν Αὐτῆς θαυμάτων**· καὶ θέλετε λάβει παρ᾽ Αὐτῆς, τῆς πλουσίας μισθαποδότου, πλουσίας τὰς ἀμοιβὰς τῆς προσοχῆς σας, ὠφεληθέντες κατά τε ψυχὴν καὶ σῶμα. Ἄρχομαι δὲ οὕτως.

Ὁ Βασιλεὺς Λέων ὁ μέγας, ὁ καὶ Μακέλης ἐπονομαζόμενος, ἦτο μὲν ἀπὸ γένος ἀρχοντικόν, πλὴν μὲ τὸ νὰ ἔμεινεν ὀρφανὸς ἔτι μικρός, καὶ δὲν εἶχέ τινα νὰ τὸν ἐπιμεληθῇ εἰς ἄλλο τιμιώτερον ἐπιτήδευμα, ἔγινε μακελάρης· ἀλλὰ ὄντας ἄνθρωπος χριστιανικώτατος, καὶ μὲ ἄλλας πολλὰς ἀρετὰς κεκοσμημένος, καὶ φυσικὰ συμπαθέστατος, καὶ εὔσπλαγχνος πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ κατὰ πολλὰ εὐλαβὴς καὶ φιλακόλουθος, δὲν ἔλειπε μὲν ἀπὸ τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας καθ᾽ ἑκάστην, δὲν ἀμελοῦσε δὲ νὰ ἀκούῃ καὶ τὰς ἐξηγήσεις τῶν θείων Γραφῶν (καίπερ ἀγράμματος ὤν, διὰ τὴν εἰρημένην αἰτία τοῦ ὀρφανισμοῦ του) ἀλλὰ δὲν ἔμεινε παρακάτω ἀπὸ τοὺς μαθηματικούς. Ἠγάπα τὴν συναναστροφὴν τῶν μαθηματικῶν καὶ ἐναρέτων ἀνθρώπων, καὶ δίψαν μεγάλην εἶχε νὰ ἀκούῃ τὰς ἐξηγήσεις τῶν ἱερῶν Γραφῶν· καὶ ἀκούων, μεγάλως ἠγωνίζετο νὰ τελειώσῃ μὲ ἔργον τὰς ἐν αὐταῖς ἁγίας ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ. Ὅθεν καὶ ἐταπεινοῦτο ὑπὲρ πάντας, καὶ ὅ,τι ἀποκτοῦσεν, ἀφθόνως τὸ ἔδιδεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν πτωχῶν· τοὺς φυλακωμένους ἐπιμελεῖτο, τοὺς ἀσθενεῖς ἐπεσκέπτετο, τοὺς γυμνοὺς ἔνδυνε, καὶ τοὺς πεινασμένους ἔτρεφε, τυφλοὺς ἐχειραγώγει μὲ ἄκραν ταπείνωσιν, καὶ πᾶσαν ἄλλην θεοπαράδοτον ἐντολὴν προθύμως ἐτελείωνε. Διὰ τοῦτο καὶ ποτε ἀπερνῶντας ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου εἶναι σήμερον ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ζωοδόχος Πηγή, εὗρεν ἕναν ἄνθρωπον τυφλόν,

πλανώμενον ἔνθεν κακεῖθεν, τὸν ὁποῖον πιάσας ἐκ τῆς χειρὸς τὸν ἐχειραγώγει εἰς τὴν στράταν. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ὁ ἐλεεινὸς ἐκεῖνος τυφλός, ἀπὸ τὸν ἀγῶνα ὁποὺ ἔκαμε πλανώμενος, ἐδίψησε καὶ ἤρξατο νὰ λιποθυμῇ (ἦν δὲ ὁ τόπος τῷ τότε καιρῷ ἔρημος, καὶ σύνδενδρος καὶ ἄνυδρος), ὁ Λέων σπλαγχνισθείς, ἄφησε τὸν τυφλὸν ἐκεῖ εἰς τὴν στράταν, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν δρυμῶνα ἠρεύνα ἐπιμελῶς μήπως καὶ εὕρῃ νερόν, νὰ παραμυθήσῃ τὸν πάσχοντα ἀπὸ τὴν δίψαν. Περιτριγυρίσας δὲ τὸ δάσος ἐκεῖνο, καὶ μὴ εὑρὼν οὐδαμοῦ, ἐγύρισε λυπούμενος, καὶ συλλογιζόμενος τί τρόπον νὰ κάμῃ νὰ θεραπεύσῃ τὴν δίψαν τοῦ τυφλοῦ. Ταῦτα λοιπὸν πάσχων καὶ ἀγωνιζόμενος, καὶ εἰς μεγάλην ἀθυμίαν ὑπὸ εὐσπλαγχνίας εὑρισκόμενος ὁ Λέων, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν πρὸς αὐτόν· Μὴ λυπᾶσαι, Λέων, ὅτι αὐτοῦ κοντά σου εἶναι τὸ νερόν, καὶ ἐρεύνησον νὰ τὸ εὕρῃς. Ὅθεν καὶ ἐγύρισε μὲ χαράν· καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον περιελθὼν δὶς καὶ τρίς, καὶ μὴ εὑρὼν τὸ ποθούμενον ὕδωρ, αὖθις ἦλθεν εἰς περισσοτέραν λύπην, νομίζων τὴν ἀκουσθεῖσαν φωνὴν ἐκ τοῦ πονηροῦ. Διὸ καὶ ἐγύρισε δρομαῖος πρὸς τὸν τυφλόν, μήπως καὶ τὸν προφθάσῃ μὲ ἄλλον τρόπον. Περπατῶν δέ, πάλιν ἤκουσεν ὡσὰν γυναικός φωνὴν ὁποὺ τοῦ ἔλεγεν· Ὦ ἠγαπημένε μου Λέων, ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ μου, τοῦ Ποιητοῦ καὶ Δημιουργοῦ πάσης κτίσεως ἀφήσας τὴν στράταν σου, καὶ κάμνωντας τὴν ἁγίαν ἐντολή, χειραγωγεῖς τὸν τυφλὸν καὶ μὲ μεγάλον κόπον ἀγωνίζεσαι νὰ θεραπεύσῃς τὴν δίψαν του, διὰ τοῦτο Αὐτός, ἰδού, κατὰ τὸν πόθον σου, σὲ δίδει τὸ νερὸν ὁποὺ ζητεῖς. Πήγαινε λοιπὸν εἰς τὸ δένδρον ἐκεῖνο ὅπου καθέζεται ἡ περιστερά, καὶ θέλεις εὕρει εἰς τὴν ῥίζαν του τὸ νερόν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον παίρνωντας, πότισον τὸν τυφλόν, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς του πλῦνον, καὶ θέλει ἀναβλέψει· καὶ ἔστω σοι εἰς σημεῖον πῶς θέλεις βασιλεύσει, μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Υἱοῦ μου, καὶ ὅτι θέλω εἶμαι μαζί σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. Ταῦτα ἀκούσας ὁ θαυμαστὸς Λέων, ἐξεπλάγη καὶ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ ποιήσας, ἐγύρισε καὶ ἐστοχάζετο νὰ ἰδῇ τὶς τὸν ἐσυντύχαινε, καὶ ἂν ἦτο εἰς κανένα δένδρον περιστερά· καὶ ἄνθρωπον μὲν οὐδένα εἶδεν· εἶδεν ὅμως εἰς ἕνα δένδρον μίαν περιστερὰν καθημένην· ὅθεν καὶ προσδραμὼν ἐκεῖ, εὗρεν ὀλίγον νερὸν ὁποὺ ἔτρεχε· καὶ μετὰ πίστεως λαβὼν ἐξ αὐτοῦ, ἐγύρισε πρὸς τὸν τυφλὸν χαίρων· καὶ ἀφοῦ ἐπότισεν αὐτόν, κατὰ τὴν ἀκουσθεῖσαν φωνήν, καὶ ἔχρισε καὶ τοὺς ὀφθαλμούς του, εὐθὺς ἀνέβλεψεν ὁ τυφλός. Τοῦτο δὲ ἰδὼν παραδόξως τὸ τεράστιον ἐξέστη, καὶ πιστεύσας εἰς τὴν ὑπόσχεσιν τῆς Παρθένου καὶ Θεοτόκου, εὐχαρίστει Αὐτὴν ὁμοῦ μὲ τὸν ἀναβλέψαντα τυφλὸν λέγων· Κυρία τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ Μήτηρ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ μου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Παντοδυνάμου, εὐχαριστῶ Σοι ὁποὺ δὲν ἐπαρεῖδες τὴν λύπην μου, ἀλλὰ καὶ τὸν πόθον μου ἐπλήρωσας, καὶ σημεῖον παράδοξον ἐποίησας διὰ τῶν ῥερυπωμένων μου χειρῶν. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἀπιστῶ εἰς τὴν ἐπαγγελίαν σου, ἀλλὰ πιστεύων, ὑπόσχομαι, ὅταν ἔλθῃ εἰς ἔκβασιν ἡ ἁγία σου πρόῤῥησις, ἀποδίδωντάς Σοι τὴν δυνατὴν εὐχαριστίαν, νὰ ἐγείρω Ναὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματί Σου τῷ ἁγίῳ, εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὅπου εὑρέθη τὸ παρὰ Σοῦ ἁγιασθέν, καὶ ἰαματικὸν ἀποδειχθὲν ὕδωρ, εἰς αἰώνιον μνημόσυνον τῶν ἀῤῥήτων σου θαυμάτων καὶ εἰς σὴν δόξαν καὶ τιμήν. Ὅτι δεδοξασμένη ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ἔπειτα λαβὼν τὸν ἀναβλέψαντα, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐδιηγοῦντο τὸ θαῦμα τῆς Κυρίας Θεοτόκου, κινοῦντες πάντας τοὺς ἀκούοντας εἰς

δόξαν καὶ αἶνον τῆς Παναμώμου Θεογεννητρίας. Οὕτω δὲ πολιτευόμενος ὁ καλὸς Λέων ἐτάχθη εἰς τάξιν στρατιωτικὴν (συλλογῆς δηλ. γενομένης τότε στρατιωτῶν), γενόμενος δὲ στρατιώτης, δὲν ἐμεταχειρίσθη τὴν στρατιωτικὴ ἐλευθερίαν εἰς ἀταξίαν, καθὼς τὸ ἔχουν οἱ περισσότεροι συνήθειαν, οὔτε εἰς καταδυναστείαν καὶ ἁρπαγάς, ἀλλ᾽ ὄντας ἄνθρωπος ἀνδρεῖος καὶ τὴν ὄψιν ὡραιότατος, οὔτε τὴν δύναμιν ἐμεταχειρίζετο εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀλόγου θυμοῦ, οὔτε τὴν ὡραιότητα εἰς ἀτόπους ἐπιθυμίας. Ἀλλ᾽ ἦν τῇ μὲν δυνάμει βοηθῶν τοὺς ἀσθενεστέρους, καὶ κατὰ τῶν πολεμίων ἱστῶν τρόπαια ἀξιοδιήγητα· τὴν δὲ ὡραιότητα φυλάττων ἀμόλυντον, ὡς δῶρον Θεόσδοτον, ἔπασχε νὰ τὴν περισσεύῃ καὶ μὲ τὰς ἀρετάς. Διὰ τοῦτο καὶ ἠγαπᾶτο παρὰ πάντων καὶ γνωστὸς ἐγένετο εἴς τε τοὺς στρατηγούς, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Βασιλέα. Ὁ ὁποῖος προβιβάζων αὐτὸν εἰς ἀξιώματα διὰ τὴν ἀρετήν του, τῇ αἰτήσει τοῦ στρατοῦ, τὸν κάμνει καὶ στρατηγὸν παντὸς τοῦ ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος. Εἰς ταύτην δὲ τὴν μεγάλην ἀξίαν ἐλθών, δὲν ἐμεταχειρίσθη τὸν ἐξουσίαν κακῶς, οὔτε ἄφησε τὴν πρώτην του πολιτείαν. Ἀλλ᾽ εἰς μὲν τὰ θεῖα ἐπερίσσευε τὴν εὐλάβειάν του, κοσμῶν καὶ καλλωπίζων Ναοὺς καὶ ἀφιερώνων εἰς αὐτοὺς ἱερὰ Σκεύη καὶ Ἄμφια πολύτιμα, καὶ καθ᾽ ἑκάστην ἀπερχόμενος εἰς τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας, ἔδιδε τὴν πρέπουσαν εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ καὶ δοτῆρι παντὸς ἀγαθοῦ. Πτωχοὺς ἠλέει, τοὺς ἀσθενεῖς ἐπεσκέπτετο, καὶ τὰς φυλακὰς περιερχόμενος ἐπεμελεῖτο τοὺς φυλακωμένους· καὶ ἄλλα τοιαῦτα θεάρεστα ἔργα μὲ προθυμίαν ἔκαμνε· πρὸ πάντων δὲ ταπεινὸς ὢν εἰς ἄκρον, ὡς εἴρηται, δὲν ἐκαταφρόνει τινά, ἀλλ᾽ εἰς πάντας ἔδιχνε θαυμασίαν κατάδεξιν. Πάντας συμπαθῶς βλέπων, πάντας περιποιούμενος καὶ πρὸς πάντας γλυκομιλῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὡς πατέρα τους τὸν εἶχον ὅλοι· καὶ τελευτήσαντος τοῦ πρὸ αὐτοῦ Βασιλέως, διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην παντὸς τοῦ λαοῦ, τὸν στέφουν Βασιλέα καὶ Αὐτοκράτορα Ῥωμαίων. Λοιπὸν τῆς ἐπαγγελίας τῆς Θεοτόκου λαβούσης πέρας, δὲν ὤκνευσεν ὁ καλὸς Βασιλεὺς νὰ κάμῃ καὶ αὐτὸς πρὸς Αὐτὴν τὴν πρέπουσαν εὐχαριστίαν, ἐκτελῶν τὴν ὑπόσχεσίν του. Ἀλλ᾽ εὐθὺς ὁποὺ ἀνέβη εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Βασιλείας, πρῶτον ἔργον ἀγαθὸν ἔκαμε τὸν Ναὸν τῆς Ζωοδόχου Χρυσοπηγῆς, καθαρίσας τὸν τόπον, ὅπου εὗρε τὸ νερὸν ἐκεῖνο τὸ ἰαματικόν, ὅταν ὠδήγει τὸν τυφλόν, καὶ Ναὸν οἰκοδομήσας κάλλιστον περὶ τὸ ὕδωρ. Περιλαβὼν δηλαδὴ τὴν πηγὴν τοῦ ὕδατος ἐν μέσω τοῦ Ναοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ἔκαμε κολυμβήθραν ὑποκάτωθεν τοῦ κουμπέ· καὶ καταντικρύ, ἤτοι ἐπάνωθεν τοῦ κολύμβου εἰς τὸν κουμπέ, εἶχε τὴν Πλατυτέραν τῶν Οὐρανῶν, τὴν Κυρίαν Θεοτόκον ἱστορισμένην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφαίνετο ἔργον θαυμάσιον καὶ διηγήσεως ἄξιον. Διότι ὅποιος ἤθελε κυττάξει εἰς τὸν κόλυμβον, ἔβλεπε ὡσὰν νὰ ἦτο μέσα εἰς αὐτὸν ἡ Θεοτόκος ἱστορισμένη. Ὁ δὲ ἀτενίζων ἄνω, ἔβλεπεν αὐτὴν ἐπάνω ἀκτινοβολοῦσαν ὑπὸ τῆς ἀκτῖνος τῶν ὑδάτων. Ἀλλ᾽ ὅμως ἐπ᾽ ἀληθείας ποιήσας αὐτὸν ὅσον ἠδύνατο περικαλλῆ, ἐκόσμησε μὲ σεπτὰς εἰκόνες, καὶ ἱερὰ Σκεύη, καὶ Ἄμφια πολύτιμα· καὶ ἄλλα δὲ ἀκίνητα εἰσοδήματα ἀφιέρωσεν εἰς κυβέρνησιν τῶν ἐν τῷ Ναῷ ὑπηρετῶν, καὶ ἱερέων καὶ κληρικῶν. Ἐζήτησε δὲ καὶ ἄνδρας εὐλαβεῖς καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένους, καὶ ἔβαλεν εἰς αὐτὸν Ἱερεῖς, Ἱεροδιακόνους, Ἀναγνώστας, Ψάλτας καὶ Νεωκόρους, οἵτινες πολιτευόμενοι κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸν λαὸν διδάσκοντες, καὶ ἔργον ἔχοντες τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ἔπασχον καὶ ἠγωνίζοντο πρὸς αὔξησιν

τῶν καλῶν. Ὅθεν καὶ ὁ καλὸς Βασιλεὺς ἔχαιρε βλέπων, καὶ δὲν ἔπαυε ν᾽ ἀφιερώνῃ καθ᾽ ἑκάστην ὅσα χρήσιμα εἰς τὴν ἐπίδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ μάλιστα Ἱερὰ Βιβλία, τὰ ὁποῖα μεταχειριζόμενοι οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι, ηὔξανον, καὶ ἐκαρποφόρουν εἰς τοὺς χριστιανοὺς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ. Λοιπὸν διὰ δὲ τὴν πίστιν τοῦ Βασιλέως, καὶ τὴν καλὴν ἐπιμέλειαν, καὶ διὰ τὸν καλὸν ἀγῶνα τῶν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἱερῶν Ἀνδρῶν, ἐπεσκίασεν ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος διὰ τῆς Θεοτόκου, εἴς τε τὸν ναὸν καὶ εἰς τὴν πηγήν, καὶ ἤρξαντο νὰ γίνωνται θαύματα παράδοξα. Καὶ ἔβλεπεν ἐκεῖ κανεὶς πρᾶγμα ξένον· ἀσθενεῖς ὑγιαίνοντας, τυφλοὺς ἀναβλέποντας, χωλοὺς περιπατοῦντας, δαιμόνια ἐκβαλλόμενα, καὶ κάθε ἄλλο πάθος ἀνίατον εὐκόλως θεραπευόμενον, μὲ τὴν ἐνοικοῦσαν εἰς τὰ ὕδατα χάριν τῆς Θεοτόκου. Ἔτρεχον δὲ ἐκεῖ καθ᾽ ἡμέραν ἀπὸ τὰ βασιλικὰ γένη ἄνθρωποι, καὶ εὐγενεῖς ἄρχοντες, Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, καὶ κάθε πιστός, καὶ τινὰς δὲν ἐγύριζε λυπημένος διὰ τὴν πίστιν του· καὶ ἦν ἐκεῖ χαρὰ καὶ πανήγυρις καθημερινή, διὰ τὸ πλῆθος τῶν προστρεχόντων ἀνθρώπων. Πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἀπίστων, τὰ ἄπειρα βλέποντες θαύματα, προσέτρεχον εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, καὶ βαπτιζόμενοι ἐτάττοντο εἰς τὴν τάξιν τῶν πιστῶν, πληθύνοντες τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Οἱ δὲ ἀπερχόμενοι ἐκεῖ, οἱ μὲν θεραπείας, οἱ δὲ εὐχαριστίας, καὶ ἕτεροι δοξολογίας χάριν, εὐχαρίστουν, καὶ ἐδοξολόγουν τὴν Ὑπέραγνον Θεοτόκον, ὄχι καθὼς κάμνουν τὴν σήμερον μὲ χοροὺς καὶ παιγνίδια, μὲ τραγούδια καὶ μέθαις· ἀλλὰ μὲ ἀγρυπνίας ὁλονυκτίους, μὲ ὕμνους καὶ δοξολογίας ἀκαταπαύστους, μὲ πνευματικὴν κατάνυξιν, καὶ συντόμως εἰπεῖν, μὲ ὅσα εὐχαριστεῖται ὁ Θεός. Διὰ τοῦτο, ὡς εἴπομεν, καὶ πάντες ἐτύγχανον τῆς αἰτήσεώς τους. Θαύματα λοιπὸν πολλὰ καὶ μεγάλα ἐγίνοντο, ὄχι μόνον εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Βασιλέως Λέοντος, τοῦ κτήτορος τοῦ ναοῦ Αὐτῆς τῆς Ζωηφόρου Πηγῆς, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα ἐτελοῦντο ἔτι περισσότερα. Ἀπὸ τὰ ὁποῖα διά τε τὴν ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν ἀκροατῶν, καὶ διὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν εὐσεβῶν, θέλομεν διηγηθῇ ὀλίγα τινά, ὅσα δηλαδὴ δίδει ὁ καιρός, καὶ ὁ τρόπος· ἕνα μὲν διατὶ παρῆλθεν ἡ ὥρα, καὶ ἄλλο, διὰ νὰ μὴ φαινώμεθα περιττολόγοι εἰς τοὺς πιστοὺς καὶ ὀχληροί. Διὰ τοῦτο τώρα τόσον μόνο θέλομεν εἰπῇ, ὅσον ἂν ἤθελε λάβει τινὰς ποτῆρι ὕδατος ἀπὸ ὅλην τὴν θάλασσαν, καὶ μὲ αὐτὸ ἤθελε τὴν δείξει, πρὸς πίστωσιν τῆς γεύσεως αὐτοῦ· ὅτι τόσον ἀδυνατεῖ ἀνθρώπινος γλῶσσα νὰ διηγηθῇ τὰ θαύματα τῆς Κυρίας Θεοτόκου, καὶ τὰς εὐεργεσίας της ὁποὺ ἔκαμε, καὶ κάμνει καθ᾽ ἑκάστην πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀχαρίστους, ὅσον ἀδυνατεῖ ἀνθρώπινος δύναμις νὰ ἐκφορήσῃ, καὶ νὰ ἀδειάσῃ ὅλον τὸν ὠκεανόν. Ὅθεν κἀγώ, θαῤῥῶντας εἰς τὴν δύναμιν Αὐτῆς τῆς Ἀειπαρθένου Μητρὸς τοῦ Κυρίου μου, καὶ ἡμῶν Δεσποίνης Θεοτόκου, θέλω τολμήσει μὲ τὴν πρέπουσαν εὐλάβειαν καὶ συστολήν, νὰ διηγηθῷ πρὸς τὴν ἡμετέραν ἀγάπην μερικά, ὅσον μόνον νὰ δώσω εἰς καθέναν γεῦσιν, ὥστε νὰ καταλάβετε τὴν ἄπειρον δύναμιν τῆς Παντανάσσης Θεομήτορος. Πράττω δὲ τοῦτο εἰς στερέωσιν τῶν πιστῶν, εἰς πίστωσιν τῶν δισταζόντων, καὶ εἰς αἰσχύνην τῶν ἀπιστούντων Θεοκατηγόρων καὶ κακοτρόπων ἀνθρώπων.

Ὁ μέγας Ἰουστινιανός, ὁ εὐσεβέστατος Βασιλεὺς Ῥωμαίων, ἔπεσε ποτε εἰς πάθος δυσουρίας δεινὸν καὶ ἀνίατον, καὶ ἀπελπισθεὶς ἀπὸ τοὺς ἰατρούς, καὶ ἀπὸ πᾶσαν

ἄλλην ἀνθρωπίνην βοήθειαν, προσέδραμεν εἰς τὴν Ζωοδόχον Πηγὴν καὶ Πανάχραντον· καὶ προσπεσὼν εἰς τὴν Ἱερὰν καὶ σεβασμίαν εἰκόνα Της, ἐδέετο θερμῶς περὶ τοῦ πάθους του. Ἔπειτα ἀπελθὼν εἰς τὴν Πηγὴν τοῦ ἁγιάσματος, καὶ μετὰ πίστεως λαβὼν ὕδωρ ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, ἔπιε, καὶ παρευθὺς (ὦ, τῶν θαυμασίων σου, Δέσποινα!) ἰατρεύθη τελείως, καὶ τόσον ἔγινεν ὑγιής, καὶ δύναμιν τοσαύτην ἀνέλαβεν, ὡσὰν νὰ μὴν εἶχε τελείως ἀσθένειαν. Ὅθεν καὶ αὐτὸς θέλωντας ν᾽ ἀποδώσῃ τὴν ευχαριστίαν τῇ Εὐεργέτιδι Θεοτόκῳ, ἐμεγάλωσε τὸν Ναόν της. Τοῦτο δὲ ποιήσας ἐφάνη ἡ Θεοτόκος αὐτῷ κατ᾽ ὄναρ, καὶ εἶπέ του· Βασιλεῦ, δὲν εἶναι δίκαιον καὶ πρέπον νὰ χαλάσῃς ἄλλου ἀνθρώπου μνημόσυνον, ἀμὴ ἐὰν θέλῃς ν᾽ ἀποδώσῃς πρὸς τὸν Υἱόν μου καὶ Κτίστην πάσης κτίσεως πρέπουσαν τὴν εὐχαριστίαν, ἔγειρε ναὸν ἐπ᾽ ὀνόματι τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, καὶ κάμε τον ὅσον δύνασαι μεγάλον, διὰ νὰ συνάζεται ἐκεῖ λαὸς πολύς· καὶ ἀφιέρωσέ τον εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, διὰ νὰ ἀκούῃ τὸ συναθροιζόμενο πλῆθος τὰ θεῖα λόγια ἀπὸ τὸν Πατριάρχην νὰ ὠφελῆται· καὶ νὰ εἶναι καὶ εἰς ἰδικόν σου ἀκατάπαυστον μνημόσυνον. Διὰ δὲ τὸν Ναὸν ὁποὺ ἐμεγάλωσες, ὄχι μόνο ὀλίγον μισθὸν θέλεις ἔχει, διὰ τὸ ἀλλότριον μημόσυνον, ἀλλὰ καὶ μετ᾽ οὐ πολὺ θέλει κατεδαφισθῇ ὑπὸ σεισμοῦ οὗτος διὰ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ προσεδρευόντων πνευματοκαπήλων καὶ αἰσχρουργῶν ἀνθρώπων. Ὅθεν καὶ ὁ πιστότατος Βασιλεύς, εὐεπειθὴς γενόμενος εἰς τὴν προσταγὴν τῆς Θεοτόκου, ἤγειρεν ἐκεῖνον τὸν παμμεγέθη, περιβόητον καὶ περικαλλέστατον Ναὸν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, τοῦ ὁποίου τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος κηρύττονται εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὡσὰν ὁποὺ κατὰ πολὺ αὐτὸς ὑπερβαίνει ἐκεῖνο τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ θαυμαστὸν Ἱερόν, τὸ ὑπὸ τοῦ Σολομῶντος οἰκοδομηθέν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Βασιλεὺς Ἰουστινιανός, ἀφοῦ τὸν εἶδε τελειωμένον, καὶ εἰς τόσον κάλλος καὶ ὡραιότητα τετειχισμένον, ἐκραύγασεν ἐν ἀγαλλιάσει· «Νενίκηκά σε, Σολομών!» Ὁ Ναὸς λοιπὸν ἐκεῖνος τῆς Ζωδόχου Πηγῆς ὁπού, ὡς εἴπομεν, ἐμεγάλωσεν ὁ Ἰουστινιανός, μετὰ παρέλευσιν καιροῦ, σεισμοῦ γενομένου, κατέπεσε· διότι ἀφήσαντες οἱ ἄνθρωποι νὰ πανηγυρίζουν εἰς αὐτὸν μὲ ὕμνους καὶ δοξολογίας, ἄρχισαν (καθὼς καὶ σήμερον κάμνουν) νὰ ἑορτάζουν μὲ χοροὺς καὶ παιγνίδια, μὲ τραγούδια καὶ μέθαις, μὲ αἰσχρουργίαις καὶ ἀσελγίαις. Ὁμοίως καὶ οἱ παραμένοντες εἰς τὸν ἅγιον ἐκεῖνον Ναὸν ἀφήσαντες νὰ διδάσκουν τὸν λαὸν τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ τοὺς ἐμποδίζουν νὰ ἀπέχουν ἐκ τούτων τῶν ματαίων, ἐξεδόθησαν ὅλως δι᾽ ὅλου εἰς τὸν χρηματισμόν, συγκοινωνοῦντες ἀλλοτρίοις ἁμαρτήμασι διὰ τοῦτο καὶ ἀγανακτήσασα ἡ Θεοτόκος, οὐ μόνον ἐσήκωσε τὴν χάριν της ἐκεῖθεν πρὸς καιρόν, ἀλλὰ καὶ τὸν Ναὸν τελείως κατέσεισε καὶ κατηδάφισε. Μετὰ δὲ παρέλευσιν καιροῦ ἱκανοῦ, βασιλεύσας ὁ ἀοίδιμος Βασίλειος ὁ Μακεδὼν καὶ ἀκούσας τὰ θαύματα ὁποὺ ἐγίνοντο παρὰ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, καὶ μαθὼν τὴν αἰτίαν τοῦ χαλασμοῦ, βουλὴν βουλεύεται ἀγαθὴν καὶ θεάρεστον, διὰ νὰ φέρῃ τὸ τοιοῦτον προσκύνημα τῶν εὐσεβῶν εἰς τὴν προτέραν πνευματικὴν κατάστασιν. Ὅθεν ἀνήγειρε τὸν Ναὸν εἰς τὸ πρῶτον μέγεθος καὶ κάλλος, κοσμήσας αὐτὸν καὶ μὲ διάφορα ἀφιερώματα, καθὼς καὶ ὁ πρῶτος κτήτωρ αὐτοῦ· καὶ ἐκλέξας ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας, καὶ πρὸς τὰ θεῖα εὐλαβεῖς, καὶ ἀρετῶν ἐργάτας, Ἱερεῖς δηλαδή, Ἱεροδιακόνους, Ἀναγνώστας, καὶ Ψάλτας, καὶ Νεωκόρους, τοὺς

ἔβαλεν εἰς αὐτόν· οἱ ὁποῖοι ὄντες δοῦλοι Θεοῦ, ἠσχολοῦντο ὅλως διόλου εἰς τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, οὐ μόνον διὰ λόγου διδάσκοντες τὸν λαὸν τὰ ἱερὰ λόγια τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλὰ καὶ ἐμπράκτως δείχνοντες αὐτά, γενόμενοι τύπος καὶ καλὸν παράδειγμα εἰς ὅλους. Διὰ τοῦτο καὶ πάλιν ἐπέβλεψεν ἡ Θεοτόκος ἐπὶ τὸν ἅγιόν της Ναόν, καὶ εἰς τὸ ἱερόν της ἁγίασμα, καὶ ἤρξαντο νὰ τελοῦνται θαυμάσια ἄπειρα, καὶ οἱ ἄνθρωποι νὰ τελοῦν καθημερινὰς πανηγύρεις καὶ ἑορτάς, μὲ ὕμνους, μὲ δοξολογίας, μὲ ὁλονυκτίους δεήσεις καὶ ἀγρυπνίας, μὲ χαρὰν ψυχῆς καὶ πνεύματος ἀγαλλίασιν, παρακινούμενοι ἀπό τε τὰς διὰ λόγου καὶ δι᾽ ἔργου διδασκαλίας τῶν ἱερῶν ἐκείνων ἀνδρῶν, τῶν παραμενόντων ἐν τῷ σεβασμίῳ ναῷ. Οὕτω λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Βασίλειος, εὐλαβὴς ὢν πρὸς τὰ θεῖα, ἔχαιρεν εὐφραινόμενος μὲ τὴν καλὴν κατάστασιν τοῦ μνημοσύνου του. Βλέπων δὲ τὰ ἄπειρα καὶ ὑπερφυᾶ θαύματα τῆς Παντανάσσης Θεοτόκου, ἐζήτησε μὲ τὸ μέσον τῶν ἁγίων ἐκείνων ἀνδρῶν, νὰ τοῦ χαρίσῃ ἡ Πολυεύσπλαγχνος παιδίον ἀρσενικόν· τὸ ὁποῖον τοῦ ἐδόθη διὰ τὴν πίστιν του· καὶ γεννήσας ἄῤῥεν, τὸ ὠνόμασε Λέοντα, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου κτήτορος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Λέγω, δηλαδή, ἐγέννησε τὸν Σοφὸν Λέοντα, τὸν ποιητὴν τῶν Ἑωθινῶν, ὁ ὁποῖος ἀναλαβὼν τὴν βασιλείαν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του, ἔδειξε μεγάλην εὐλάβειαν εἰς τὴν Ζωοδόχον Πηγήν· διὰ τοῦτο καὶ τὰ θαύματα ἐπερίσσευσαν εἰς τὸν καιρόν του. Δαιμόνια ἐξαβάλλοντο, νόσοι ἐδιώκοντο, τυφλοὶ ἀνέβλεπον, χωλοὶ περιεπάτουν, πτωχοὶ εὐηγγελίζοντο καὶ ἄλλα μυρία ἐγίνοντο καθ᾽ ἑκάστην· ἕκαστος δηλαδὴ τῶν εὐσεβῶν ἐλάμβανε τὴν χάριν κατὰ τὴν πίστιν του· καὶ ἡ πρώτη γυνὴ τούτου τοῦ σοφοῦ Λέοντος, ἡ ἁγία, λέγω, Θεοφανώ, πεσοῦσα εἰς ἀσθένειαν πυρετοῦ λαύρου, εὐθὺς ὁποὺ ἔπιε μὲ τὴν καλὴν της πίστιν ἀπὸ τὸ ἰαματικὸν ἐκεῖνο ἁγίασμα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἠλευθερώθη τῆς δεινῆς ἀσθενείας καὶ τελείως ὑγίανεν. Ἀλλὰ δὴ καὶ αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς Λέων, περιπεσὼν εἰς τὴν ἀφόρητον νόσον τῆς λιθιάσεως, ἤτοι τοῦ φιάγγου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἰς κίνδυνον ἦλθε μεγάλον, ὁποὺ καὶ ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς ἀπελπίσθη, καὶ εἰς θάνατον ἀπεφασίσθη, κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα. Τότε λοιπὸν ἡ Θεοσεβεστάτη Βασίλισσα τὴν παρὰ τῶν ἰατρῶν ἀκούσασα ἀπόφασιν, καὶ τὸν καλόν της σύζυγον καὶ Βασιλέα βλέπουσα τὰ λίσθια πνέοντα, πιστεύουσα δὲ ὅτι τὰ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἀδύνατα, νὰ εἶναι δυνατὰ παρὰ τῇ Μητρὶ τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ, προσέπεσεν εἰς τὴν ἄχραντον Εἰκόνα της, καὶ μετὰ δακρύων καὶ σταγμῶν καρδίας ἐπεκαλεῖτο τὴν Βασίλισσαν πάσης κτίσεως, νὰ χαρίσῃ τὴν ζωὴν τοῦ ἐπιγείου Βασιλέως· καὶ ταῦτα μὲν ἡ καλὴ σύζυγος καὶ Βασίλισσα. Ἡ δὲ φιλεύσπλαγχνος Μήτηρ τοῦ Φιλανθρώπου Θεοῦ, δυσωπηθεῖσα ἀπὸ τὰ ἄμετρα δάκρυα καὶ τὴν θερμὴν δέησιν τῆς Βασιλίσσης, πέμπει τὴν ἴασιν παρ᾽ ἐλπίδα· καὶ ἐκεῖ ὁποὺ προσηύχετο ἡ Θεοφανώ, ἤκουσε φωνὴν λέγουσα· «Μὴ λυπῆσαι, Θεοφανώ, διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ Βασιλέως καὶ συζύγου σου, καὶ σήμερον ἔρχεται τὸ ἰατρικόν του βότανον». Ὅθεν περιχαρὴς γενομένη, καὶ πιστεύσασα ἔδραμε πρὸς τὸν ἀσθενῆ, καὶ εὑρίσκει τοὺς ἰατροὺς ὁποὺ ἐσυμβουλεύοντο νὰ τὸν σχίσουν, ὡσὰν ὁποὺ εἶδον πῶς πλέον δὲν ἔμεινεν ἄλλο, παρὰ αὐτὴ ἡ ἐπικίνδυνος θεραπεία. Ταῦτα δὲ ἀκούσασα ἡ Βασίλισσα, τοὺς ἐμπόδισε λέγουσα· Ἔχετε ὀλίγην ὑπομονήν, καὶ ἰδοὺ στέλνει ἡ Κυρία μου Θεοτόκος ἄλλο θαυμαστὸν ἰατρικόν, καὶ θέλει τὸν ἰατρεύσει· καὶ μετ᾽ ὀλίγον ἐκεῖ ὁποὺ ἐπρόσμεναν

τὸν θάνατον τοῦ Βασιλέως, φθάνει ἡ Νεωκόρος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, Ἀγάθη ὀνομαζομένη, βαστάζουσα κεράμιον γεμᾶτον ἀπὸ τὸ ἁγίασμα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, καὶ λέγει πρὸς τὴν Βασίλισσαν· Σήμερον ἐκεῖ ὁποὺ ἐσκούπιζα τὸν Ναὸν τῆς Θεοτόκου, ἤκουσα φωνὴν ἀοράτως λέγουσάν μοι· Ἀγάθη, λάβε εἰς ἀγγεῖον ὕδωρ ἀπὸ τὴν Πηγὴν μου, καὶ δράμε ταχέως πρὸς τὸν Βασιλέα Λέοντα ὁποὺ κινδυνεύει εἰς θάνατον, καὶ δός του νὰ πίῃ καὶ θέλει ἰατρευθῇ· ὅτι βοᾷ πρὸς μὲ μετὰ δακρύων πολλῶν ἡ ἀγαπημένη μου Θεοφανώ. Ταῦτα ἀκούσασα ἡ Βασίλισσα, καὶ πιστεύσασα ἔλαβε τὸ ἁγίασμα μετὰ χαρᾶς καὶ ποτίσασα τὸν Βασιλέα, εὐθὺς (ὦ τῶν ὑπερφυῶν σου Θαυμάτων Παντάνασσα!) ἐθεραπεύθη, καὶ τῆς κλίνης ἠγέρθη ὅλος ὑγιής, μὴ ἔχων οὐδὲν λείψανον τῆς ἀσθενείας ἐκείνης τῆς ἀνιάτου. Τοῦτο πάντας ἐξέπληξε, καὶ πάντας εἰς ὑμνωδίαν καὶ εἰς εὐχαριστίαν τῆς κοινῆς Εὐεργέτιδος παρεκίνησε. Τότε δὲ τῇ προστάξει τοῦ Βασιλέως, ἐτελέσθη ἑορτὴ χαρμόσυνος κατὰ τὴν Παρασκευὴν τῆς Διακαινησίμου, καθ᾽ ἣν ἐγένοντο καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ τούτου· καὶ ἔκτοτε ἐπεκράτησε νὰ τελῆται ἡ ἑορτὴ αὕτη κατὰ τὴν Διακαινήσιμον Παρασκευήν, μὲ μόνην ἴσως τὴν Ἀναστάσιμον ἀκολουθίαν. Ὕστερον, δὲ ὡς φαίνεται, κελεύσει Συνοδικῇ, προσετέθη καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ποιηθεῖσα παρὰ τοῦ Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου.

Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τῆς ἁγίας Θεοφανοῦς, ἀτέκνου ἀποθανούσης, ἔλαβεν ὁ Βασιλεὺς ἄλλην γυναῖκα νόμιμον, Ζωὴν ὀνομαζομένην. Μὴ τεκνογονῶν δὲ καὶ μὲ αὐτήν, ἐφάνη καλὸν νὰ προσπέσουν ἀμφότεροι εἰς τὴν βοήθειαν τῆς ταχείας ἀντιλήψεως τῆς Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας· καὶ δή, ἀπελθόντες εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, καὶ λειτουργηθέντες, καὶ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων μεταλαβόντες, καὶ φιλοτιμίαν καὶ δωρεὰν μεγάλην ποιήσαντες εἰς τὸν Ναὸν τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τοὺς παρευρεθέντες ἐκεῖσε πτωχοὺς καὶ ἀσθενεῖς, ἔπιον καὶ ἐκ τοῦ σεπτοῦ ἁγιάσματος, καὶ οὕτως ἐπέστρεψαν εἰς τὰ βασίλεια· καὶ ἐκεῖ δὲ ἔκαμαν ἡμέρας τεσσαράκοντα νηστεύοντες καὶ προσευχόμενοι, παρακαλοῦντες τὴν Θεοτόκον νὰ τοὺς χαρίσῃ τέκνον, καὶ τῆς Βασιλείας διάδοχον. Ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν Θεός, βλέπων τὴν πίστιν καὶ τὴν ταπείνωσίν τους, καὶ ἐπικαμφθεὶς εἰς τὴν μεσιτείαν τῆς Παναχράντου ἁγίας Αὐτοῦ Μητρός, ἐπλήρωσε τὴν καλήν τους αἴτησιν, καὶ συλλαβοῦσα ἡ Ζωή, ἔτεκε Κωνσταντῖνον τὸν Πορφυρογέννητον, τὸν καὶ ποιητὴν τῶν Ἀναστασίμων Ἐξαποστειλαρίων. Ὁ ὁποῖος βασιλεύσας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πατρός του Λέοντος, εὐσεβὴς ὢν καὶ εὐλαβής, ἐπεμελεῖτο πάντας τοὺς Ἱεροὺς Ναούς, καὶ μάλιστα τοῦτον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ὡς προγονικόν του μνημόσυνον. Εἰς τούτου τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου τὸν καιρόν, ἐπερίσσευσαν τὰ θαύματα τῆς Παναχράντου Ζωοδόχου Πηγῆς, καὶ ἐθεραπεύοντο καθ᾽ ἑκάστην διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἁγιάσματος πάθη ἀνίατα· καρκῖνοι δηλαδή, φύστολοι, ὑδρωπικοί, ἐκτικίαι, αἱμόῤῥοιαι, γάγραιναι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ χείρονα τούτων πάθη· καὶ ἔβλεπε κανεὶς τότε νὰ τελῆται ἐκεῖ καθ᾽ ἡμέραν πανήγυρις, καὶ ἀνθρώπους διαφόρους παντὸς ἀξιώματος θεραπευομένους· Βασιλοπούλαις, Ἄρχοντας, Ἀρχόντισσας, Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, Μοναχούς, καὶ ἐν γένει κάθε ἄλλος ἄνθρωπος ἀσθενής, ὁποὺ ἤθελε προσέλθῃ εἰς τὸν Ναὸν τῆς Θεοτόκου καὶ

ἤθελε πίει μετὰ πίστεως ἀπὸ τὸ ἁγίασμα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, δὲν ἐγύριζε λυπημένος· ἀλλ᾽ ἔχων μισθὸν τῆς εὐλαβείας καὶ πίστεώς του τὴν θεραπείαν τῆς ἀσθενείας του, ἐπανέκαμπτε χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος.

Πλούσιος δέ τις Θεσσαλονικεύς, πολλὰ εὐλαβὴς καὶ Θεοφοβούμενος, νοσήσας νόσον τινὰ ἀνίατον καὶ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἀπελπισθείς, ἀκούων δὲ περὶ τῶν ἀπείρων θαυμάτων τῆς Ζωηῤῥύτου Θείας Πηγῆς, ἐπεθύμησε νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ πιστεύων, πῶς θέλει τύχει καὶ αὐτὸς τῆς θεραπείας του· καὶ λοιπὸν ἐμβὰς εἰς πλοῖον, ἔπλεε πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἀλλ᾽ οὖν καθ᾽ ὁδὸν (ἴσως καὶ νὰ ἦτο Θεοῦ οἰκονομία, πρὸς πίστωσιν τῶν ἀπίστων) πολὺ ἐβάρυνε καὶ εἰς θάνατον ἤγγισε. Βλέπων δὲ ὁ πιστὸς καὶ καλὸς Χριστιανὸς πὼς θέλει ἀποθάνει, καὶ δὲν θέλει ἀξιωθῇ νὰ προσκυνήσῃ εἰς τὸν πάνσεπτον Ναὸν τῆς Θεοτόκου, οὔτε θέλει πίει ἐκ τοῦ ἁγιάσματος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἐπροσκάλεσε τοὺς συγγενεῖς του ὁμοῦ καὶ τὸν καραβοκύρην, καὶ τοὺς ὥρκισεν εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον, ἐὰν ἀποθάνῃ, νὰ μὴν τὸν ῥίψουν εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ νὰ τὸν φυλάξουν, καὶ νὰ τὸν ὑπάγουν νεκρὸν εἰς τὴν Ζωηφόρον Πηγήν· καὶ τοὺς ἔλεγεν· Ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος διὰ τὰς πολλάς μου ἁμαρτίας νὰ πίω ζωντανὸς ἐκ τοῦ ἰαματικοῦ ἐκείνου ἁγιάσματος, οὔτε νὰ προσκυνήσω τὴν Κυρίαν μου Θεοτόκου εἰς τὸν χαριτωμένον Ναόν Της, κἂν ἂς ὑπάγω νεκρός· καὶ ἀφοῦ μὲ θάψητε ἐκεῖ πλησίον εἰς τὸν Ἅγιον Ναόν, νὰ λάβετε τρεῖς κάδους ἀπὸ τὸ ἁγίασμα ἐκεῖνο τὸ ζωήῤῥυτον, καὶ νὰ τὸ χύσητε ἐπάνω εἰς τὸ νεκρόν μου σῶμα, καὶ οὕτως νὰ μὲ ἐνταφιάσητε. Ὑπεσχέθησαν λοιπὸν οὕτω νὰ κάμουν· καὶ ἀφοῦ ἀπέθανε, τὸν ἐπῆγαν ἐκεῖ, καὶ θέλοντες νὰ τὸν θάψουν, ἐπῆραν κατὰ τὴν παραγγελίαν του τρεῖς κάδους ἀπὸ τὸ ἁγίασμα, καὶ περιχύσαντές τον, ἀνέστη (ὦ, θαύματος παραδόξου!) ὡς ἐξ ὕπνου ὁ ἤδη νεκρὸς τετραήμερος. Εἰς τὸ τοιοῦτον θεῖον θαῦμα ἐθαύμασαν ἅπαντες, ἐξέστησαν οἱ ναῦται, οἱ ἰδόντες αὐτὸν νεκρὸν τεσσάρων ἡμερῶν, καὶ εἰς δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἐτράπησαν. Ὁ δὲ νεκρέγερτος ἀποδίδοντας τὴν εὐχαριστίαν τῇ Θεομήτορι, διένειμε πτωχοῖς πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ καὶ κουρευθεὶς Μοναχός, ἔμεινεν ἐκεῖσε, ὑπηρετῶν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Θεοτόκου μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του. Ἐπιζήσας δὲ μετὰ τὴν ἀναβίωσίν του χρόνους εἴκοσιν, ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ, πολιτευθεὶς θεαρέστως καὶ κοσμήσας τὸν ἑαυτόν του μὲ παντοίας ἀρετάς.

Στέφανος δὲ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης, ὁ υἱὸς Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος, καὶ ἀδελφὸς Λέοντος τοῦ σοφοῦ, ἐκτικιάσας καὶ μὴ δυνάμενος εὑρεῖν θεραπείαν, διὰ τὸ ἀνίατον τοῦ πάθους, προσέδραμεν εἰς τὴν πάντων εὐεργέτιδα Δέσποιναν Θεοτόκον, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν Ἅγιον Ναόν της, καὶ δεηθεὶς μετὰ πίστεως καὶ θερμῶν δακρύων, καὶ ἐκ τοῦ ἁγιάσματος πίνων, ἰατρεύθη. Ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν Ἱεροσολύμων Πατριάρχης, Ἰωάννης καλούμενος, ἔκ τινος ἀσθενείας, τὴν ἀκοὴν ἀπολέσας, καθὼς μετὰ πίστεως ἔπιεν, καὶ τὰ αὐτία του ἐῤῥάντισε μὲ τὸ ἰαματικὸν ἐκεῖνο ἁγίασμα, εὐθὺς ἰατρεύθη. Ὁμοίως καὶ ὁ Πατρίκιος Ταράσιος, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Μαγίστρισσα, καθ᾽ ὑπερβολὴν φιλάργυροι ὄντες καὶ ἀνελεήμονες, καὶ διὰ τοῦτο, Θεοῦ παραχωρήσει, πεσόντες εἰς πυρετὸν ἄμετρον καὶ δεινόν, καὶ τῇ Ζωοδόχῳ Πηγῇ προσδραμόντες, καὶ τὴν δαιμονικὴν φιλαργυρίαν, καὶ τὴν τυραννικὴν

ἀσπλαγχνίαν μὲ ὑπόσχεσιν ἀφέντες, καὶ ἐλεήμονες καὶ συμπαθεῖς γενόμενοι, καὶ ἐκ τοῦ θαυματουργοῦ ἁγιάσματος πιόντες ἐθεραπεύθησαν. Καί τινος ἄρχοντος υἱός, Στυλιανοῦ ὀνομαζομένου, περιπεσὼν εἰς τὸ δυσίατον πάθος τῆς δυσουρίας, καὶ ἐξ ἀνθρωπίνης βοήθείας, καὶ ἰατρῶν θεραπείας ἀπελπισθείς, προσέδραμε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἑτοίμην καὶ ἄμισθον βοηθόν, καὶ εὐλαβῶς τε, καὶ μετὰ πίστεως ἐκ τοῦ ἁγιάσματος πιών, ἰατρεύθη.

Γυνὴ δέ τις, Σχίζαινα ὀνομαζομένη, δυσεντερίαν ἔχουσα, καὶ οὐδεμίαν θεραπείαν ἐξ ἀνθρώπου εὑροῦσα, προσέφυγε τῇ Θεοτόκῳ, καὶ ἐκ τοῦ ἁγιάσματος θερμῇ τῇ πίστει πιοῦσα, ἔλαβεν εὐθύς τὴν ὑγείαν της. Ὁ δὲ Βασιλεὺς Ῥωμανός, δεινῶς ἐμφραχθείς, καὶ μὴ ἔχων πλέον τί ποιῆσαι, προσέδραμεν εἰς τὴν Δέσποιναν πάσης τῆς κτίσεως, τὴν ἀληθινὴν ἰατρόν, καὶ ἐκ τοῦ ἁγιάσματος ἐκείνου τοῦ ὄντως ἰατρικοῦ πιών, εὐθέως ἠλευθερώθη τοῦ πάθους, τῶν πόρων ἀνοιχθέντων· καὶ ἄλλοτε πάλιν ὁ αὐτὸς κίνησιν ἔχων, καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἁγιάσματος πιών, ἰατρεύθη. Ὁμοίως καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῦ Βασιλέως Ῥωμανοῦ, ἐθεραπεύθη διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἁγιάσματος, ἀπὸ τὸ πάθος τῆς δυσεντερίας. Ἀλλὰ καί τις Ἀρχόντισσα ὁποὺ εἶχε τὴν καταλαλιάν, καὶ τὰ ἀλλότρια ἐρευνοῦσε σφάλματα, τὰ δὲ ἰδικά της σφάλματα παραβλέπουσα, τῇ προνοίᾳ τῆς διψώσης τὴν σωτηρίαν τῶν ἁμαρτωλῶν Θεοτόκου, περιέπεσεν εἰς δεινὴν ἀσθένειαν· καὶ οὔτε ὑπὸ ἰατρῶν, οὔτε ἄλλοθεν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ τινά παρηγορίαν τοῦ δεινοῦ πάθους της, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ χεῖρον ἤρχετο. Ὀδυνωμένη δέ ποτε, καὶ τὴν Κυρίαν Θεοτόκον παρακαλοῦσα, ἐχρηματίσθη, ὅτι ἐὰν ἀφήσῃ τὴν κατηγορίαν καὶ καταλαλιάν, καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν Ναὸν τῆς Θεοτόκου πίῃ ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, θέλει ἰατρευθῇ. Καὶ λοιπὸν ἐξομολογηθεῖσα, καὶ ὑποσχεθεῖσα νὰ παύσῃ τὸ σατανικὸν ἐκεῖνο ἐλάττωμα, ἀπῆλθεν εἰς τὸν ἄχραντον Ναὸν τῆς Θεομήτορος, καὶ ἐκ τοῦ ἁγιάσματος μετὰ πίστεως πιοῦσα, ἰατρεύθη ἀπὸ τε τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ νοσήματος. Ἀλλ᾽ ὡς εἴπομεν, ἐὰν κανεὶς ἤθελεν ἐπιχειρισθῇ νὰ ἀπαριθμήσῃ ἅπαντα τὰ τῆς Ζωηφόρου Πηγῆς παράδοξα θαύματα, καὶ τὰς μεγάλας τερατουργίας καὶ τὰς ἄλλας εὐεργεσίας της, δὲν ἤθελε τοῦ φθάσῃ ὅλη του ἡ ζωή, καὶ ἀνίσως ἤθελε γένῃ μακροβιώτερος καὶ ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν Μαθουσάλαν, ἀκόμη δὲν ἤθελε τὸ κατορθώσῃ· ἐπειδὴ καὶ ὑπερέχουν πάντα ἀριθμόν. Ὅθεν εἰς κατάληψιν τῆς ἀῤῥήτου πρὸς ἡμᾶς εὐσπλαγχνίας τῆς πολυελέου Παρθενομήτορος, ἤθελαν φανῇ καὶ τὰ εἰρημένα ἀρκετὰ εἰς τοὺς πιστοὺς καὶ εὐπειθεῖς. Ὅμως διὰ τοὺς πολλὰ περιέργους καὶ φιλακροάμονας νὰ εἰποῦμεν ἀκόμη μερικὰ ἐκ τῶν ἀῤῥήτων θαυμάτων τῆς χαριτοβρύτου Χρυσοπηγῆς, εἰς αἶνον καὶ δόξαν τῆς Θεοτόκου.

Λέγεται, καὶ παρὰ πολλῶν ἱστορικῶν γράφεται ὅτι, κατὰ τὸν καιρὸν ὁποὺ ἔμελλε νὰ πέσῃ ὁ Ναὸς ταύτης τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἀπὸ τὸν σεισμόν, ὡς εἴπομεν, ἔτυχε νὰ εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ ἀνθρώπους, ὅτε ἐφάνη ἐκεῖ ἡ πολυεύσπλαγχνος καὶ φιλανθρωποτάτη Δέσποινα καὶ Θεοτόκος Μαρία ὁποὺ ἐβάσταζε μὲ τὰ δύο της χέρια τὴν ὀροφὴν τῆς ἐκκλησίας, ἕως ὁποὺ εὐγῆκαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὕτως ἄφησε τὸν Ναὸν καὶ ἔπεσε. Δείξασα μὲ τοῦτο, ὅτι καὶ ἐὰν ἐμίσει τὰ κακὰ καὶ τὰς φοβερὰς ἀτοπίας ὁποὺ ἐγίνοντο ἐκεῖ, καθὼς προείπαμεν, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἶναι ὁ ναός Της

ἐργαστήριον κακίας, ὅμως εἶναι φιλάνθρωπος, καὶ διψᾷ τὴν μετάνοιαν τῶν ἁμαρτωλῶν, ὡς Μήτηρ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, τοῦ μὴ θέλοντος τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ τὴν ἐπιστροφὴν πάντων ἀναμένοντος. Διὰ τοῦτο λοιπὸν τὸν μὲν Ναὸν ἄφησε νὰ πέσῃ, τοὺς δὲ ἐν αὐτῷ ὄντας ἀνθρώπους ἠλευθέρωσε μὲ θαῦμα παράδοξον, δίδουσα αὐτοῖς αἰτίαν καὶ καιρὸν μετανοίας.

Καί τις δε Μοναχὸς Πέπυρις ὀνομαζόμενος μετὰ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ γαστρίμαργοι ὄντες, καὶ εἰς τὰ ἡδέα φαγητὰ δεδομένοι, καὶ μὴ πολιτευόμενοι ὡσὰν Μοναχοί, παραχωρήσει τοῦ τὰ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν οἰκονομοῦντος Θεοῦ, ἔπεσαν εἰς ἀσθένειαν χαλεπήν. Ὅθεν εἰς αἴσθησιν ἐλθόντες, προσέπεσον τῇ Παντανάσσῃ Θεοτόκω, καὶ ἤκουσαν ὅτι, ἐὰν ἐξομολογηθῶσι, καὶ σωφρονήσωσι τὴν ἀκόρεστόν τους γαστέρα, καὶ τὰ ἡδέα φαγητὰ ἀφήσαντες, ζῶσιν ὡσὰν Μοναχοὶ μὲ μόνον ψωμὶ καὶ νερό, ὄχι μόνον θέλουν ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ δεινὸν πάθος, ἀλλὰ θέλουν κληρονομήσει καὶ τὴν οὐράνιον Βασιλείαν· καὶ ἐὰν ταῦτα, ἔλεγεν ὑπόσχεσθε, καὶ τὴν ψυχικὴν καὶ σωματικὴν ὀρέγεσθε θεραπείαν, ὑπάγετε εἰς τὸν Ναόν Μου, καὶ πίετε ἐκ τοῦ ἁγιάσματος τῆς Πηγῆς μου, καὶ θέλετε θεραπευθῇ. Ταῦτα δὲ ἀκούσαντες ἀπῆλθον, καὶ ἔπιον ἐκ τοῦ ἰαματικοῦ ἁγιάσματος, καὶ παραδόξως θεραπευθέντες, ἐπέρασαν τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς των θεαρέστως πολιτευόμενοι, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Μοναχῶν, καὶ τρεφόμενοι μόνον μὲ ἄρτον καὶ ὕδωρ.

Καὶ ἕτεροι δὲ δύο Μοναχοὶ Ματθαῖος καὶ Μελέτιος, ἀδελφοὶ κατὰ σάρκα, ἀφήσαντες ποτὲ τὴν ἀκολουθίαν τους, ἔπεσαν εἰς πειρασμὸν ἀσθενείας, καὶ γνωρίζοντες τὸ ἰδικόν των σφάλμα προσέπεσον εἰς τὸ ἔλεος τῆς Θεοτόκου· καὶ ὑποσχεθέντες πλέον νὰ μὴ ἀμελήσουν τὴν Ἀκολουθίαν τους, καὶ ἐκ τοῦ σεπτοῦ ἁγιάσματος πιόντες, ἐλευθερώθησαν ἀπὸ τὴν ἀσθένειὰν τους. Ὅθεν σωφρονισθένττες, ἔμαθον νὰ μὴ ἀφίνουν ποτὲ τὸν κανόνα τους. Οὕτω δε εἰς τὸ ἑξῆς φοβούμενοι τὴν τοῦ Θεοῦ παίδευσιν ἐπέρασαν θεαρέστως, εὐχαριστοῦντες τὴν θεραπεύσασαν αὐτοὺς Δέσποιναν Θεοτόκον, καὶ παρακαλοῦντες αὐτήν, νὰ τοὺς φυλάττῃ ἀπὸ παντὸς πειρασμοῦ. Οἵτινες ἐτελειώθησαν μὲ χρηστὰς ἐλπίδας.

Στέφανος δέ τις ὑποδιάκονος, ἔκαμε πόνον ὑποκάτω ἀπὸ τὴν μέσην του, εἰς τὸ ὀστοῦν τὸ ὀνομαζόμενον ἰσχίον, δεινὸν καὶ ἀνίατον· καὶ ὀδυνώμενος, προσέδραμεν εἰς τὴν ἕτοιμον βοήθειαν, καὶ πιὼν ἐκ τοῦ ἁγιάσματος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς μὲ πίστιν ἀῤῥαγῆ καὶ τὸν πόνον ῥαντίσας, εὐθὺς ἰατρεύθη.

Καὶ στρατιωτικός τις ἐκ τῆς τάξεως τῶν Βαράγγων, Ἰωάννης ὀνομαζόμενος, ἔχων ὑδρώπικα, καὶ ἤδη τῷ θανάτω ἐγγίσας, προσέδραμεν εἰς τὸ ἔλεος τῆς πανευσπλάγχνου Θεομήτορος, καὶ μετὰ δακρύων δεηθείς, καὶ μετὰ πίστεως πιὼν ἀπὸ τοῦ ἁγιάσματος, παραδόξως ἐθεραπεύθη, καὶ ὑγιὴς ἐπανέκαμψεν εἰς τὰ ἴδια, κηρύττων τὸ πρὸς αὐτὸν ἔλεος τῆς Θεοτόκου.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλος τις καρκῖνον ἔχων καὶ ἕτερος γάγγραιναν, καὶ ἄλλας πληγὰς εἰς

ὅλον τὸ σῶμα ἀνιάτους, καὶ ἕτερος λωβιαμένος καὶ μύριοι ἄλλοι ἔχοντες διαφόρους ἀσθενείας κατὰ καιροὺς ἐθεραπεύθησαν, τῇ διὰ τοῦ ἁγιάσματος χάριτι τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου· καὶ ὄχι τότε μόνον, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῆς σήμερον βλέπομεν σημεῖα πάμπολλα γινόμενα εἰς τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τὴν θείαν ἐνέργειαν τοῦ σεπτοῦ ἁγιάσματος· δαιμόνια δηλαδὴ καθ᾽ ἑκάστην ἀπὸ ἀνθρώπους διωκόμενα, πυρετοὺς λαύρους θεραπευομένους, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἄῤῥωστίαν ψυχικὴν καὶ σωματικὴν διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς μετανοίας τελείως ἐξαφανιζόμενα.

Γνωρίζω καλῶς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, πὼς φαίνομαι εἰς πολλοὺς βαρετὸς διὰ τὴν πολυλογίαν, οἵτινες ἴσως μὲ μέμφονται, διατὶ ὑπεσχέθηκα νὰ εἰπῷ ὀλίγα, καὶ τώρα φαίνομαι νὰ ὑπερέβηκα τοὺς ὅρους. Ὅθεν παρακαλῶ νὰ ἔχω συγγνώμην, ὅτι οὔτε ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσίν μου εὐγῆκα, οὔτε ὑπὲρ τὸ μέτρον ἐλάλησα, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἐλλιπῶς εἴς τε τὴν σύγκρισιν ὅλης τῆς πραγματείας τῶν ὅλων θαυμάτων, καὶ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ πρὸς τὴν Κυρίαν μου καὶ Δέσποιναν Θεοτόκον πόθου. Ὅθεν καὶ εἰς τὴν μικρὰν ταύτην, καὶ παντελῶς ἐλλιπῇ διήγησιν, προσθέτω ἓν ἐκ τῶν νεωστὶ γενομένων θαυμάτων.

Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης κυρ – Νεόφυτος, ὁ ἐκ τῆς νήσου Πάρου, εἶχε τὸ πάθος τὸ καλούμενον φύστουλα· διὰ τὸ ὁποῖον ἔπαθε ὑπὸ τῶν ἰατρῶν πολλὰ δεινὰ καὶ ἀλγεινά, κατατεμνόμενος καὶ δριμέα βαστάζων βότανα. Τέλος ἀπελπίσθη, καὶ εἰς θάνατον παρ᾽ αὐτῶν ἀπεφασίσθη. Εἰς τοιαύτην λοιπὸν κατάστασιν εὑρισκόμενος, ἔγνω προσδραμεῖν εἰς τὸ ἔλεος τῆς Θεοτόκου· καὶ δὴ προσπεσὼν αὐτῇ ἔκλαιεν, ἐδέετο, ἐπαρακάλει, τὴν ἄμαχον ἐζήτει βοήθειαν μὲ θλίψιν, καὶ ὀδύνην ψυχῆς· καὶ μὲ βίαν μεγάλην ἐκίνησε, καὶ χειραγωγούμενός τε καὶ βασταζόμενος, ἐπῆγεν εἰς τὸν πάντιμον καὶ πανσέβαστον Ναὸν τῆς Θεοτόκου· καὶ πίπτοντας εἰς τὴν ἄχραντον Εἰκόνα Της, μὲ τὴν ὁμοίαν θλίψιν ἐδέετο τὴν Ἀειπάρθενον Θεογεννήτριαν, τὴν προστασίαν πάντων τῶν θλιβομένων, μὲ ἄμετρα δάκρυα. Εἶτα λαβὼν μετὰ πίστεως ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, πιών τε καὶ τὸ πάθος περιῤῥαντίσας, εὐθὺς (ὤ, τῶν ἀῤῥήτων καὶ ὑπερφυῶν σου θαυμάτων Πανάμωμε Δέσποινα!) καὶ οὔτε κἂν σημεῖον ἔμεινε τοῦ χαλεποῦ ἐκείνου πάθους. Καὶ λοιπὸν εὐχαριστήσας τὴν ἄμαχον ἕτοιμόν τε, καὶ ταχυτάτην ἀντίληψιν καὶ βοήθειαν, ἔστρεψεν εἰς τὰ ἴδια, ἔκτοτε κῆρυξ διαπρύσιος γενόμενος τοῖς πᾶσιν ἐκείνου τοῦ μεγάλου θαύματος. Ἀλλὰ καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἀποδίδων τῇ Εὐεργέτιδι τὴν εὐχαριστίαν, καὶ τῆς χάριτος τὸ μέγεθος εἰς νοῦν ἔχων, ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ ὀνόματι τῆς Παναχράντου Ζωοδόχου Πηγῆς, οὐ μόνον Εἰκόνας ἱστορεῖ, ἀλλὰ καὶ Ναοὺς ἐγείρει εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς Ὑπερενδόξου Θεοτόκου καὶ κατ᾽ ἔτος ἄγει ἑορτήν, ἐλεῶν καὶ φιλοδωρῶν μὲ πλουσιόδωρον χέρι πολλοὺς ἐνδεεῖς καὶ πένητας.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν θαυμάτων τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Εἰ δὲ τις δοκεῖ ἀκόρεστος εἶναι καὶ ζητεῖ πλείονα μαθεῖν, ἂς πλησιάσῃ εἰς τὴν ἄχραντον Εἰκόνα τῆς Πανάγνου, καὶ ἂς βλέψῃ στοχαστικῶς, καὶ ἐκεῖ θέλει ἰδεῖ ἄπειρα θαύματα, διαφόρους ἀνθρώπους ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων παθῶν θεραπευομένους. Βασιλεῖς λέγω,

Βασιλίσσας, Ἱερεῖς, Ἀρχιερεῖς, Μοναχούς, Ἄρχοντας, Ἀρχόντισσας, καὶ ἐκ παντὸς γένους καὶ ἀξιώματος ἀνθρώπους, δαίμονας ἐκβαλλομένους, τυφλοὺς ἀναβλέποντας, χωλοὺς περιπατοῦντας, ἀῤῥώστους ὑγιαίνοντας, καὶ πᾶν πάθος χαλεπὸν καὶ ἀνίατον διωκόμενον, καὶ φυγαδευόμενον ὑπὸ τῆς χάριτος τῆς Θεοτόκου· καὶ οὕτως ἂς κορέσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του, καὶ ἂς παύσῃ νὰ ζητῇ πλείονα πρὸς πίστωσιν.

Οὔτε νὰ λέγῃ τὰ τοιαῦτα ζωγράφων ἔργα ὅτι εἶναι ψευδῆ· ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνα ὁποὺ παρεδόθησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν δὲν εἶναι ψευδῆ καὶ ἀνύπαρκτα, οὔτε ἐφευρέματα ἀνθρώπων ἀνοήτων, οὔτε μῦθοι Ἑλληνικοί, ἀλλὰ ὅλα ἅγια, ὅλα θεῖα, ὅλα ἀληθινὰ καὶ θεοπαράδοτα, ἀποφασισμένα παρὰ τῶν ἁγίων Πατέρων συνοδικῶς διὰ τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος, χωρίς τινος δόλου καὶ προσθήκης, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἐλλιπῶς πολλά, διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ διὰ τὸ ἀπερίγραπτον τῶν θείων ἐνεργειῶν. Ὅθεν καὶ οἱ ζωγράφοι φανερώνουσι διὰ τῶν ζωγραφικῶν πινάκων ἐν ταῖς τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας, ὅσα οἱ πνευματικοὶ καὶ ἐκκλησιαστικοὶ ἱστορικοὶ λογογράφοι κηρύττουσι διὰ λόγου καὶ χάρτου καὶ μέλανος. Ἐκεῖ δὲ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἱστορικοὶ γράφουσι ὅσα ἀληθῶς ἔγιναν· καὶ διὰ νὰ εἰπῷ καλλίτερα, μέρος τῶν ἐκ θείας δυνάμεως ἀληθῶς τελουμένων, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ παραδεχθέντων. Διὰ τοῦτο πιστεύων καθεὶς εἰς τὰς Ἁγίας Παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, ἂς πιστεύῃ τὰ πνευματικῶς ἱστορούμενα, ἂς δέχεται τὰ πατροπαραδότως ζωγραφούμενα, προσκυνῶν διὰ τῶν ἀχράντων Εἰκόνων τὸν ἐν αὐταῖς εἰκονιζόμενον Θεάνθρωπον Ἰησοῦ Χριστόν, τὴν Ἀπείρανδρον καὶ Ἀειπάρθενον Μητέρα του καὶ Δέσποιναν ἡμῶν, καὶ πάντας τοὺς Ἁγίους Ἀγγέλους, καὶ τοὺς Δικαίους, καὶ ἂς μὴ φαίνεται ἄπιστος εἰς τὰ παρὰ τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ διὰ τῆς Ἁγνῆς Θεομήτορος, καὶ Πάντων τῶν Ἁγίων τελούμενα παράδοξα θαύματα, καὶ ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν ζωγράφων ζωγραφιζόμενα, διὰ νὰ μὴ ὑστερηθῇ καὶ τῆς μελλούσης δόξης τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος Ἁγίων. Διὰ πρεσβειῶν τῆς Κυρίας μου Θεοτόκου τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἀμήν.

Ἐπειδὴ ὑπάρχουν τινές ὁποὺ πιστεύουσι μὲν εἰς τὰ ῥηθέντα θαύματα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, δὲν δέχονται δέ, οὔτε πείθονται νὰ εἶναι καὶ ἄλλα Ἁγιάσματα τιμώμενα εἰς ὄνομα τῆς Θεομήτορος καὶ ἄλλων Ἁγίων, οὔτε γίνονται ἀλλοῦ σημεῖα, ἔξω μόνον εἰς τὴν Ζωοδόχον Πηγήν, τὴν οὖσαν ἔξωθεν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὴν εὑρεθεῖσαν παρὰ τοῦ Βασιλέως Λέοντος τοῦ Μακέλη, ὡς εἴπομεν, περιορίζοντες ἀμαθῶς καὶ ἀσεβῶς εἰς ἕνα τόπον τὴν ἀπερίγραπτον χάριν καὶ δύναμιν τῆς ἀξιωθείσης νὰ γίνῃ Μητέρα τοῦ Ἀπεριγράπτου Θεοῦ, ἂς ἐρευνήσουν οἱ τοιοῦτοι, καὶ θέλουν εὕρει ἐντὸς αὐτῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἄλλο θαυματουργὸν καὶ σημειοφόρον ἁγίασμα τῆς Παναμώμου Θεοτόκου, τὸ ἐν Βλαχέρναις δηλαδή, ὅπου γίνονται μέχρι σήμερον ἀναρίθμητα θαύματα, ὄχι μόνον εἰς

τοὺς πιστούς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἀπίστους ἀκόμη· καὶ ἰατρεύονται ἐκεῖ πολλὰ καὶ ἄλλα πάθη καὶ ἀσθένειαι. Καὶ μάλιστα οἱ ἀπὸ θέρμης ἐνοχλούμενοι, ἐὰν ὑπάγουν ἐκεῖ μετὰ πίστεως, καὶ πίουν ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, ταχέως τῆς νόσου ἀπαλλάττονται.

Ἀλλὰ τί θέλουν εἰπῇ ἄρά γε οἱ τοιοῦτοι, καὶ διὰ τὸ Λουτρὸν ὁποὺ ἦτον εἰς τοὺς παλαιοὺς χρόνους εἰς τὸν εὐκτήριον οἶκον τῆς Θεοτόκου τὸν ἐν τῷ Νεωρίῳ, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγίνοντο πολλὰ θαύματα, καθὼς φαίνεται εἰς τὸν Συναξαριστὴν κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ Αὐγούστου. Τὸ ἱστορικὸν τοῦτο ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πατρίκιός τις, Ἀντώνιος καλούμενος, εὐλαβὴς ἄνθρωπος, καὶ τὸν Θεὸν φοβούμενος, ἔχων τὰ ὀσπίτιά του εἰς τὸ μέρος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸ καλούμενον Νεώριον, εἶχε καὶ ναὸν εὐκτήριον ὡραῖον, ἐπ᾽ ὀνόματι τῆς Θεομήτορος, ὁ ὁποῖος γυμνωθεὶς πρότερον παρὰ τῶν εἰκονομάχων, ὕστερον πάλιν ἐκοσμήθη παρὰ τοῦ ῥηθέντος Πατρικίου μὲ σεβασμίας Εἰκόνας, καὶ μὲ ἄλλα ἱερά, ὅσα ἦτον ἀναγκαῖα. Καὶ ἐπειδὴ ἐκατοίκησεν ἡ χάρις τῆς Θεοτόκου εἰς αὐτόν, ἐγίνοντο ἄπειρα θαύματα. Ὁ δὲ Ἀντώνιος, εὐλάβειαν ἔχων μεγάλην εἰς τὴν Δέσποιναν ἡμῶν, ἔκτισεν ὑποκάτωθεν τῆς Ἐκκλησίας παραμικρὸν λουτρόν, διὰ νὰ λούεται αὐτὸς καὶ οἱ τοῦ ὀσπιτίου του ἄνθρωποι, εἰς ἁγιασμόν. Ἄνθρωποι δέ τινες εὐλαβεῖς ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Πατρικίου νὰ τοὺς δώσῃ ἄδειαν νὰ κάμνουν λοῦμα μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα, καὶ νὰ λούουν τοὺς μετ᾽ εὐλαβείας προσερχομένους ἀδελφούς. Ἔστρεξεν οὖν ὁ Πατρίκιος καὶ ἔξοδα τοὺς ἔδιδεν ἕως οὗ ἔζη, διὰ τὴν τοιαύτην ψυχικὴν τῶν πιστῶν παραμυθίαν. Ἀποθανὼν δὲ ὁ Πατρίκιος Ἀντώνιος, ἄφησε τὸ ῥηθὲν λουτρὸν ὁμοῦ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τοὺς ῥηθέντας Χριστιανούς. Ὅμως ἐκεῖνοι, μὴ ὄντες δυνατοὶ νὰ διατηροῦν τὸ τοιοῦτον λοῦμα δι᾽ ἰδίων ἐξόδων, καὶ μὴ ἔχοντες δικαίωμα, ὅσον ἀπὸ λόγου τους νὰ τὸ δώσουν εἰς ἄλλους, κατ᾽ ὀλίγον ἀμεληθέν, ἔμεινεν ἀργὸν τελείως, τῶν ἐν αὐτῷ σκευῶν ἁρπαγέντων παρὰ τοῦ τυχόντος, καὶ κατελείφθη τελείως γυμνὸν καὶ ἄχρηστον τὸ λουτρόν. Τὸν δὲ ναὸν ἐδοξολόγει Ἱερεύς τις εὐλαβής, ἔχων τὰ πρὸς ζωάρκειαν παρὰ τῶν Χριστιανῶν, μὲ τὸ νὰ ἐνεργοῦντο εἰς αὐτὸν παρὰ τῆς Θεομήτορος μύρια θαύματα. Τοῦτο τὸ λουτρὸν ἠβουλήθη ποτὲ ὁ βασιλεὺς Ῥωμανὸς νὰ τὸ χαλάσῃ, διὰ νὰ πάρῃ τὰ μάρμαρα, πλὴν ἐμποδίσθη παρὰ τῆς Θεοτόκου· διότι κτίζων παλάτιον, καὶ χρειασθεὶς μάρμαρα, τοῦ εἶπάν τινες πῶς ἐκεῖνο τὸ λουτρὸν ἔχει τέτοια μάρμαρα ὁποὺ χρειάζεται· ὅθεν καὶ ὁ Βασιλεὺς ὡς ἄχρηστον, ἔστειλέ τινα Ῥέκτορα ἀντιπρόσωπόν του νὰ τὰ χαλάσῃ, καὶ νὰ πάρῃ τὰ μάρμαρα, ὡσὰν ὁποὺ ἦσαν ἐπιτήδεια εἰς τὴν χρείαν του· Κατὰ δὲ τὴν νύκτα ἐκείνη, ὁποὺ ἔγινεν ἡ τοιαύτη ἀπόφασις, ἐφάνη ἡ Κυρία Θεοτόκος κατ᾽ ὄναρ εἰς τὸν Ῥέκτορα, ὁμοίως καὶ εἰς ἕνα συγγενὴ αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐπαρήγγειλε μὲ φοβερισμούς, νὰ μὴ τολμήσουν νὰ πειράξουν τὸ ἐν τῷ Νεωρίῳ λουτρόν· καὶ ἔξυπνος γενόμενος ὁ Ῥέκτωρ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν Βασιλέα Ῥωμανὸν μὲ φοβισμένη καρδίαν καὶ τοῦ ἀνήγγειλε τὰ ὁραθέντα. Ὁ δὲ εὐσεβὴς Βασιλεὺς ἀκούσας ταῦτα εἶπε· Δὲν θέλω ἐγὼ νὰ ἔχω κρίσιν μὲ τὴν Κυρίαν μου Θεοτόκον. Ὅθεν ἀντὶ νὰ τὸ χαλάσῃ, ἔπεμψεν ἀνθρώπους καὶ τὸ ἐκαθάρισαν, καὶ μεγαλύτερον τὸ ἔκαμε, καὶ κάλυμβον ἔλαβεν εἰς αὐτό, καὶ οἱ τρεῖς Βασιλεῖς, ὅ,τε

Ῥωμανὸς καὶ Κωνσταντῖνος καὶ Χριστοφόρος ἐλούσθησαν, καὶ χρυσόβουλλον ἔδωκαν, ὅτι νὰ ἔχῃ τὸ τοιοῦτον λουτρὸν συντήρησιν καὶ σιτηρέσιον ἀπὸ τὰ Βασίλεια, εἰς ψυχαγωγίαν τῶν μετ᾽ εὐλαβείας λουομένων Χριστιανῶν. Διότι εἶχε τὸ νερὸν κουβαλητόν, καὶ διὰ τοῦτο ἐχρειάζετο ἔξοδα· διὰ τοῦτο δὲ ἐχαλάσθη, καὶ προτύτερα διὰ νὰ μὴν ὑπάρχουν τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν ὑδάτων. Γενομένου δὲ τοῦ λουτροῦ, ἄρχισαν πάλιν νὰ γίνωνται εἰς αὐτὸ ἄπειρα θαύματα, διὰ τῆς χάριτος τῆς Θεοτόκου, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀφήνοντες νὰ διηγούμεθα πολλά, νὰ εἰποῦμεν ἕνα μόνον, εἰς πίστωσιν τῶν εὐλαβῶν καὶ ἁπλουστέρων Χριστιανῶν.

Γυνή τις ἀρχόντισσα παθοῦσα ἀπὸ ὑδρωπικίαν, καὶ ἀπὸ τῶν ἰατρῶν ἀπελπισθεῖσα, προσέδραμεν εἰς τὸν ῥηθέντα Ναὸν τῆς Θεοτόκου, τὸν ἐν τῷ Νεωρίῳ, καὶ προσπεσοῦσα ἐδέετο τὴν Παντάνασσαν νὰ θεραπεύσῃ τὸ πάθος της· προσμείνασα δὲ ἡμέρας ἱκανάς, καὶ μὴ ὠφεληθεῖσα, ἔφυγεν ἐκεῖθεν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν ἐν Βλαχέρναις Ναὸν τῆς Θεοτόκου, καὶ ῥίψασα ἑαυτὴν ἔμπροσθεν τῆς σεβασμίας Εἰκόνος τῆς Θεομήτορος, ἐπαρεκάλει μετὰ θερμῶν δακρύων λέγουσα· Ἐλέησόν με, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ μου, ὅτι πλέον ἀπελπισθεῖσα ἀπὸ κάθε ἄλλην βοήθειαν, ἔδραμα εἰς τὸ ἄμετρόν σου ἔλεος. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπιμένουσα ἐκεῖ ἡμέρας ἐννέα. Κατὰ δὲ τὴν νύκτα τῆς ἐνάτης ἡμέρας ἐφάνη εἰς αὐτὴν κατ᾽ ὄναρ ἡ Πολυέλεος Δέσποινα, λέγουσα πρὸς αὐτήν· Ὦ γύναι, τί βοᾷς πρός με ἐνοχλοῦσά με καὶ μηδόλως ἡσυχάζουσα; Ἡ δὲ ἔντρομος γενομένη, καὶ μετὰ δέους ἀποκριθεῖσα εἶπεν· Ὦ Δέσποινα, ἠξεύρω πὼς διὰ τὰς ἁμαρτίας μου πάσχω· ὅμως πάλι πιστεύουσα, ὅτι ὁ Υἱός σου, καὶ Θεὸς ἡμῶν, δι᾽ ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐκατέβη, καὶ κατοικήσας εἰς τὴν ἄχραντόν σου μήτραν, ἔλαβε σάρκα ἐκ τῶν Ἁγνῶν σου αἱμάτων, γενόμενος τέλειος ἄνθρωπος, Θεὸς ὢν τέλειος, διὰ νὰ σώσῃ ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πονηροῦ ἐμέ, καὶ τοὺς κατ᾽ ἐμὲ ἁμαρτωλούς, μεταχειρισθεὶς ὡς μέσον τῆς τοιαύτης μεγάλης δωρεᾶς ἐσένα τὴν ἄχραντον καὶ ἀειπάρθενόν του Μητέρα, ἡ ὁποία φαίνεσαι ἕτοιμος βοηθὸς καὶ προστάτις πᾶσι τοῖς μετὰ πίστεως ἐπικαλουμένοις σε· διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ ἡ ἁμαρτωλός, καὶ πολλὰ ἀναξία, καὶ ῥυπαρὰ δούλη σου, προσέφυγα εἰς τὴν σκέπην σου, διὰ νὰ μὲ ἐλεήσῃς, ὡσὰν ὅπου ἔχεις δύναμιν νὰ ἐλεῇς ὅποιον θέλῃς. Καὶ ταῦτα μὲν αὐτή· ἡ δὲ Θεοτόκος, οἰκτείρασα τὴν ἱκέτιν εἶπέ της· Πήγαινε εἰς τὸν παραμικρόν μου οἶκον τὸν ἐν τῷ Νεωρίω, καὶ θέλεις εὕρῃ ἐκεῖ τὴν θεραπείαν σου. Ἐξυπνήσασα δὲ καὶ τὴν Θεοτόκον εὐχαριστήσασα, ἐπῆγε σπουδαίως εἰς τὸν ἐν τῷ Νεωρίῳ Ναόν, καὶ πάλιν προσπεσοῦσα, ἐπαρεκάλει λέγουσα· Ἐλέησόν με τὴν δούλην σου, Δέσποινα, καὶ δός μοι τὴν ἴασιν, κατὰ τὴν διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος, ἀψευδῆ σου ἐπαγγελίαν. Καὶ ταῦτα λέγουσα μετὰ δακρύων ὥραν πολλήν, ἀπεκοιμήθη, καὶ βλέπει πάλιν τὴν ἐν Βλαχέρναις φανεῖσαν σεμνοπρεπῆ γυναῖκα, μαζὶ καὶ ἕνα Ἱεροπρεπῆ καὶ εὐλαβῆ ἄνδρα, εἰς τὸν ὁποῖον εἶπεν· Ἰδοὺ ἡ ἄῤῥωστος γυνή, σχίσον λοιπὸν τὸν ὀμφαλόν της. Ὁ δὲ ἄνδρας ἐκεῖνος, σχῆμα ὑποταγῆς ποιήσας πρὸς τὴν φαινομένην Δέσποιναν καὶ βαστάζων ῥάβδον εἰς χεῖράς του, ἐκτύπησε μὲ αὐτὴν εἰς τὴν κοιλίαν τὴν πάσχουσαν, καὶ μὲ τὸν κτύπον ἐκεῖνοι μὲν ἐγένοντο ἄφαντοι, ἡ δὲ γυνὴ ἔξυπνος γενομένη, εὗρε τὸν ἑαυτόν της γεμᾶτον ἔμπυα καὶ δυσωδίαν. Ὅθεν εἰσελθοῦσα εἰς τὸ λουτρόν, καὶ λουσθεῖσα, εὐγῆκεν ὅλη ὑγιής, ὅλη ἰατρευμένη, μὴ ἔχουσα οὔτε οὐλὴν τῆς τοσαύτης

μεγάλης, καὶ χαλεπῆς ἀσθενείας. Ἐξελθοῦσα δὲ τοῦ λουτροῦ, ἐπῆγεν εἰς τὸν Ναόν, καὶ θυμιάσασα, καὶ τὴν πρέπουσαν εὐχαριστίαν ἀποδοῦσα τῇ Εὐεργέτιδι ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια χαίρουσα, καὶ τὸ θαῦμα κηρύττουσα.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μεγαλοπόλιν Θεσσαλονίκην, εἴς τινα Ναὸν τῆς Θεοτόκου εὑρίσκεται μία φιάλη μαρμαρένια, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται ἓν θαῦμα ἀξιοδιήγητον, διὰ τῆς χάριτος τῆς Θεοτόκου. Ὅτι κινητὴ οὖσα ἡ τοιαύτη φιάλη, καὶ μετατοπιζομένη ἔνθεν κἀκεῖθεν, ἀναβλύζει ὕδωρ παραδόξως, ἀπὸ τὸ ὁποῖον πίνοντες πολλοὶ ἀσθενεῖς μετὰ πίστεως ἰατρεύονται. Εἰς τοῦτο λοιπὸν τὸ παραδοξόβλυτον, καὶ ἰαματικὸν ὕδωρ πολλοὶ διστάζοντες, διὰ δοκιμῆς ἐπιστώθησαν. Ὅτι τὰς μὲν ἰάσεις βλέποντες, ἐπίστευον νὰ ἐνεργοῦνται διὰ τῆς χάριτος τῆς Θεοτόκου, μὲ τὴν πίστιν τῶν προσερχομένων. Ὅμως εἰς τὴν παράδοξον ἀνάβλυσιν δὲν ἐπίστευον, διότι βλέποντες μάρμαρον κινητὸν νὰ ἀναβρύῃ ὕδωρ ἐδίσταζον, νομίζοντες τὸ τοιοῦτον θαῦμα τέχνην, καὶ κακουργίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν, γενομένην δηλαδὴ δι᾽ ἰδίαν αἰσχροκέρδειαν. Ὅμως διὰ τὴν πίστιν, ὡς εἴπομεν, τῶν μετ᾽ εὐλαβείας πινόντων πιστῶν, ἐπίστευον νὰ τελοῦνται αἱ θαυματουργίαι παρὰ τῆς Θεοτόκου. Ὅθεν καὶ σηκώσαντές το, καὶ βάνοντες αὐτὸ εἰς ἄλλον τόπον, καὶ σκεπάσαντες καὶ βουλώσαντες ἀσφαλῶς αὐτό τε καὶ τὸ οἴκημα ἀφ᾽ ἑσπέρας, τὸ πρωῒ ἀπελθόντες τὸ εὗρον γεμᾶτον ἁγιάσματος διαυγεστάτου, καὶ ἐκπλαγέντες ἐπίστευσαν· καὶ οὐ μόνον ἅπαξ ἢ δὶς ἐγένετο ἡ τοιαύτη δοκιμή, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῆς σήμερον πολλοὶ ἀπιστοῦντες, καὶ δοκιμάζοντές το πιστεύουσιν. Εἰς δὲ τὴν ἐπαρχίαν Δημητριάδος πάλιν κατὰ τὴν τοποθεσίαν τοῦ Βόλου, ὑπάρχει λόφος τις Γουρίτζα καλούμενος. Ἐπάνω λοιπὸν εἰς αὐτὸν τὸν λόφον φαίνονται ἐρείπια κάστρου, καὶ πύργος καὶ στέρνες καὶ ὕδωρ κομιστὸν καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ κάστρου Ναὸς τῆς Κυρίας Θεοτόκου τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἀφανισθεὶς ἀπὸ τοὺς κυριαρχοῦντας ἀσεβεῖς καὶ κρημνισμένος, ὀλίγον περίφραγμα ἔχων· ὄπισθεν δὲ τοῦ Ναοῦ μία παμμεγέθης δεξαμενή, χαλασμένη ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος· καὶ μέσα εἰς τὴν αὐτὴν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Ναοῦ εἶναι μικρὸν φρέαρ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀναβλύζει ὕδωρ διειδέστατον, τὸ ὁποῖον τιμώμενον εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ὑπερενδόξου Θεοτόκου τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, κατ᾽ ἔτος τελεῖ θαύματα πάμπολλα, συγκροτουμένης ἐκεῖ λαμπρᾶς πανηγύρεως κατὰ τὴν Παρασκευὴν τῆς Διακαινησίμου. Εἰς τὴν ὁποίαν συντρέχουσιν ἄνθρωποι πολλοί, εὐλάβεια φερόμενοι, ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν Δημητριάδος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς λοιπὰς πέριξ ἐπαρχίας φέροντες ἀσθενεῖς καὶ κακῶς ἔχοντας.

Καὶ πολλοί, ὅσοι δηλαδὴ πίνουσι μετὰ πίστεως ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, θεραπεύονται. Καὶ τόσην φήμην ἔχει, ὁποὺ σχεδὸν πολλοί, ἀγνοοῦντες τὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν Ζωοδόχον Πηγήν, νομίζουν νὰ εἶναι αὐτή, ἡ παρὰ τοῦ Βασιλέως Λέοντος τοῦ Μακέλη εὑρεθεῖσα. Συνήθεια δὲ ἐπεκράτησεν εἰς τὸ σεπτὸν τοῦτο ἁγίασμα, νὰ τὸ πίνουν οἱ χριστιανοί, ἀφοῦ ἀρχίσῃ ὁ Ἱερεὺς τὴν Θείαν Μυσταγωγίαν. Λέγουσι δὲ ὅτι κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν μάλιστα ὁποὺ προσφέρεται ἡ ἀναίμακτος θυσία, νὰ γίνωνται καὶ τὰ περισσότερα θαύματα. Καὶ οὐδόλως παράδοξον τὸ συμβαῖνον τοῦτο, διὰ τοὺς μικροψύχους καὶ διστάζοντας εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἀμώμου ἡμῶν πίστεως.

Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἕτερα Ἁγιάσματα ἐπί τε τῷ ὀνόματι τῆς Θεοτόκου σεμνυνόμενα, καὶ ἄλλων τινῶν ἁγίων τιμώμενα· τὸ εἰς τὴν Νικομήδειαν δηλαδὴ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, καὶ ἄλλο εἰς ἕνα χωρίον τῆς Χαλκηδόνος, εἰς ὄνομα τῆς Θεοτόκου, καὶ εἰς τὴν Νίκαιαν, καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Προύσσης τὸ τῶν Ἀρχαγγέλων, καὶ εἰς τὰ περίχωρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ τῆς Ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς, καὶ τοῦ Προφήτου Ἠλιοὺ τοῦ Θεσβίτου· καὶ ἐντὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ τοῦ τιμίου Προδρόμου, εἰς τὴν Μονὴν τῶν Στουδιτῶν, τὸ τοῦ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, καὶ τοῦ Ἀρχιεράρχου ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου. Καὶ εἰς ἄλλους τόπους πάμπολλα ἐπί τε τῷ ὀνόματι τοῦ Σωτῆρος, καὶ τῆς Ἁγνῆς καὶ Παναμώμου Ἁγίας Αὐτοῦ Μητρὸς καὶ πολλῶν ἄλλων ἁγίων τιμώμενα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα βρύουσιν ἐξαίσια θαύματα, καὶ πηγάζουσιν ἰάματα πάμπολλα καὶ παράδοξα. Οὐδόλως, ἐπαναλαμβάνω, παράδοξον τὸ τοιοῦτον. Διότι ἀποδεχόμενοι οἱ Ἅγιοι καὶ ἡ Πολυεύεσπλαγχνος Δέσποινα τὴν εὐλάβειαν καὶ καλὴν προαίρεσιν τῶν πιστῶν, πέμπουσι τὰς χάριτάς των εἰς αὐτά, καὶ τελοῦνται οὕτω σημεῖα θαυμαστὰ καὶ παράδοξα.

Ὡς ἐπισφράγισιν τέλος τῶν ἀπειραρίθμων θαυμάτων τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς παραθέτομεν ἐνταῦθα καὶ τὸ ἑξῆς ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Λογγοβάρδας τελεσθὲν θαῦμα, παρὰ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας.

Εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς παρελθούσης τεσσαρακονθημέρου νηστείας, τοῦ ἔτους δηλαδὴ 1927, ἦλθεν ἐνταῦθα χωρικός τις ἀπὸ τὸ χωρίον τῆς νήσου Λεύκαις, καλούμενος ΄. Οὗτος μὲ παρεκάλεσεν ὅπως φέρῃ εἰς τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Μονὴν τὸν υἱόν του Δημήτριον ἡλικίας 18 ἐτῶν, πάσχοντα ἐκ δεινῆς παραλύσεως πάντων τῶν μελῶν τοῦ σώματός του καὶ μὴ δυνάμενον περιπατῆσαι μηδόλως. Ἐγὼ ἔχων ἀκράδαντον πεποίθησιν εἰς τὴν ἄμαχον βοήθειαν τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀπείρων θαυμάτων Αὐτῆς, εἶπον εἰς τὸν ἄνθρωπον· Ὕπαγε, φέρε τὸν υἱόν σου εἰς τὴν Μονήν, καὶ ἔχε πίστιν καὶ ἐλπίδα, ὅτι ἡ Πανάχραντος Δέσποινα ἡ Ζωοδόχος Πηγὴ θὰ τὸν θεραπεύσῃ. Μεταβὰς ὅθεν ἐκεῖνος εἰς τὸ χωρίον ἔφερε τὸν υἱόν του, εἰς τὸν ὁποῖον ἠρχίσαμεν νὰ ἀναγινώσκωμεν τὰς εὐχὰς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου καὶ τοῦ θείου Χρυσοστόμου, ἀλείφοντας συνάμα αὐτὸν ἐλαίῳ ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου Ζωοδόχου Πηγῆς. Ὦ τοῦ θαύματος! Μετ᾽ ὀλίγας ἡμέρας τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς του ὁ πρίν μὴ δυνάμενος σταθῆναι ἐπὶ τοὺς πόδας ἤρχισεν ἤδη νὰ περιπατῇ ἐλευθέρως δοξάζων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεὸν καὶ τὴν Πανύμνητον Θεοτόκον τὴν Ζωοδόχον Πηγὴν ἥτις διπλῆν παρέσχεν αὐτῷ τὴν ἴασιν, ψυχῆς τε καὶ σώματος. Ἤδη εὑρίσκεται εἰς τὴν Μονήν μας ἐργαζόμενος εἰς τὴν ὑποδηματοποιΐαν (τυγχάνει γάρ ὑποδηματοποιός) καὶ θὰ ἀναχωρήσῃ κατ᾽ αὐτὰς διὰ τὴν πατρικὴν ἑστίαν πρὸς χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν τῶν γεννητόρων αὐτοῦ, οἵτινες πάμπολλα εἶχον δαπανήσει εἰς ἰατροὺς διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ υἱοῦ των ἀνωφελῶς.

Ἀλλὰ καὶ ἕτερα θαύματα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἀναφέρονται γενόμενα ἐν τῇ Ἱερᾷ

ἡμῶν Μονῇ τῆς Λογγοβάρδας. Εἴς τι ἔγγραφον τῆς Μονῆς τοῦ ἔτους 1669 τῆς 6 Ἀπριλίου, ἀναφέρεται ὅτι ἡ ἀδελφὴ τοῦ Αου Ἡγουμένου καὶ κτήτορος τῆς Μονῆς Ἰωακεὶμ Παλαιολόγου, καλουμένη **Μαρίνα Α. Ῥάφου**, εἰς κίνδυνον ἐλθοῦσα ἐκ δεινῆς νόσου, καὶ ἰδοῦσα τὴν ὑγείαν της ἀπὸ τὴν Κυρίαν Πηγὴν τῆς Λογγοβάρδας, ἀφιέρωσεν εἰς αὐτὴν ἀγρόν τινα εἰς τὸν Παλαιόπυργον, διὰ νὰ τὴν μνημονεύουν εἰς τὴν Πρόθεσιν.

Ἕτερον θαῦμα ἔγινεν ἐκ καιρῷ τοῦ ἀποκλεισμοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1917 ὅτε **μὴ ὑπάρχοντος σίτου** ἐν τῇ νήσῳ ἕνεκα τοῦ ὑπὸ τῶν Ἀγγλογάλλων ἀποκλεισμοῦ, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς τῆς νήσου καὶ ἀπὸ τοὺς πρόσφυγας κατέφυγον εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν μας τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τῆς Λογγοβάρδας· οἱ πλεῖστοι γάρ πλούσιοι, εἰς τοιαύτας περιστάσεις, κρύπτουσι τὸν σῖτον διὰ νὰ πωλήσωσιν αὐτὸν εἰς τιμὰς ηὐξημένας καὶ ὠφεληθῶσιν. Οἱ πατέρες τῆς Μονῆς σπλαγχνιζόμενοι τοὺς πεινῶντας παρεῖχον εἰς πάντας ἄρτον εἰς βρῶσιν καὶ ἄλλα ἐπιτήδεια ἀφ᾽ ὧν εἶχε ἡ Μονή. Τότε ἦτο νὰ θαυμάσῃ τις τὴν θαυματουργίαν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, διότι ἐνῷ ἀφ᾽ ἑνὸς οἱ Πατέρες ἔδιδον καθ᾽ ἑκάστην εἰς τοὺς προσερχομένους καὶ ὁ σῖτος ἠλαττοῦτο, κατὰ δὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς τινῶν ὀλιγοψύχων ὁ σῖτος ἐν τῇ ἀποθήκῃ συντόμως θὰ ἐξαντλεῖτο, ἐξ ἄλλου ἡ Πανάχραντος Θεοτόκος ἡ Ζωοδόχος Πηγὴ ταῖς εὐλογίαις αὐτῆς ἀπέδειξεν αὐτὸν ἀνεξάντλητον· καὶ δὲν ἐξηντλήθη ὁ σῖτος, ἀλλὰ διετηρήθη εἰς ἔκπληξιν καὶ θαυμασμὸν τῶν ὁρώντων ἄχρι τῆς νέας συγκομιδῆς. Ἀλλὰ τί νὰ πολυλογῶ; Ποταμὸν ἀκένωτον καὶ ἀνεξάντλητον ἔχει ἀναδείξει τὴν Ἱερὰν Μονήν της. Διότι ποῖος πτωχὸς ἢ ποία χήρα, ἢ ὀρφανὸς ἢ ἀσθενὴς ἢ πάσχων εἴτε σωματικῶς εἴτε ψυχικῶς, ἐρχόμενος εἰς τὴν Μονὴν μετὰ πίστεως δὲν λαμβάνει τὸ αἰτούμενον; Πάντες ὑγιεῖς γενόμενοι, ὁ μὲν ψυχῆς ὁ δὲ σώματος τὴν ἴασιν κομιζόμενοι, ἀπέρχονται εὐχαριστοῦντες τὴν Θεοτόκον καὶ ἐκδιηγούμενοι τὰ πλήθη τῶν θαυμάτων αὐτῆς.

Ἂς ἐμφραχθῶσι τὰ ἀπύλωτα στόματα τῶν δυσσεβῶν ἀπίστων, οἵτινες οὐ παραδέχονται θαύματα. Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀεὶ καὶ πάντοτε ἡ ἀγαθότης καὶ φιλανθρωπία τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ Βασιλέως ἡμῶν καὶ Δημιουργοῦ τῶν ἁπάντων οὐκ ἐπαύσατο ἐνεργοῦσα τεράστια διὰ τῆς Πανυμνήτου Μητρὸς Αὐτοῦ, τῶν Ἁγίων Προφητῶν, Ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, εἰς τοὺς μετὰ πίστεως προστρέχοντας τοῖς ἱεροῖς ναοῖς καὶ ταῖς σεπταῖς Εἰκόσι καὶ ἁγίοις λειψάνοις αὐτῶν, καὶ αἰτουμένοις παρ᾽ αὐτῶν τὴν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ἴασιν.

Ἀλλ᾽ ὁ πανέκλαμπρος οὗτος καὶ ἱστορικώτατος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Ναός, ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, ἵνα ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν σειρὰν τοῦ πανηγυρικοῦ Λόγου, ὁ

ἐγερθεὶς τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Λέοντος τοῦ ἐπικαλουμένου Μακέλη, ὡς εἴπομεν, ἐπηυξήθη δὲ ὑπὸ τοῦ Μ. Ἰουστινιανοῦ καὶ ἐπλουτίσθη καὶ λαμπρῶς κατεκοσμήθη ὑπὸ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Λέοντος τοῦ σοφοῦ καὶ ἄλλων Αὐτοκρατόρων, διετηρήθη ἄχρι τῆς πτώσεως τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων. Ὁπότε φεῦ! πλείστων ναῶν καταστραφέντων τὰς ἀποφράδας ἐκείνας ἡμέρας τῆς Ἁλώσεως, κατεστράφη ἐκ θεμελίων καὶ ὁ μεγαλοπρεπὴς οὗτος Ναὸς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἀλλὰ τὸ ζωήῤῥυτον νᾶμα τῆς Πηγῆς ἐξηκολούθει ῥέον ἀψοφητὶ καὶ ἡ ἐπισκιάζουσα ἀοράτως τὸ ἱερὸν τοῦτο καταγώγιον χάρις οὐδέποτε τὸ εἶχεν ἐγκαταλείψει. Τὰ δὲ πλήθη τῶν πιστῶν ἐξηκολούθουν νὰ συῤῥέωσιν ἐκεῖ ἐν πίστει καὶ εὐλαβείᾳ, καὶ αἱ θαυματουργίαι εἰς τοὺς μετὰ πίστεως προσερχομένους, ἀφθόνως παρείχοντο ὑπὸ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Οὕτω παρουσιάσθη ἡ ἀνάγκη ἀνεγέρσεως Ναοῦ ἐν τῇ θέσει ἐκείνῃ τῇ ἱερᾷ. Πρῶτος δὲ ὁ Δέρκων Μητροπολίτης Νικόδημος μετὰ πάροδον τριῶν αἰώνων, ἤτοι κατὰ τὸ 1727 ἤγειρε μικρὸν ναΐσκον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ ἤρξαντο τελούμεναι λειτουργίαι, ὄρθροι καὶ ἑσπερινοὶ μέχρι τοῦ 1821, ὅτε τελείως πάλιν ὁ μικρὸς ἐκεῖνος Ναΐσκος κατεστράφη ὑπὸ τῶν μαινομένων Γενιτσάρων, ἡ δὲ Πηγὴ ἐκαλύφθη ὁλοτελῶς πλέον. Ὅμως ἡ εἰς τὸ μέρος τοῦτο τὸ σεβάσμιον καὶ σεπτὸν προσέλευσις τῶν πιστῶν καὶ αἱ θαυματουργίαι ἐξηκολούθουν. Ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Σουλτὰν Μαχμούτ ὅτε οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ ἔχαιρον θρησκευτικῆς ἐλευθερίας ἐζητήθη ἄδεια ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν πρὸς ἀνοικοδόμησιν τοῦ παρεκκλησίου· καὶ ἤρχισε μὲν τὸ ἔργον τῇ 27 Ἰουλίου 1833, ἀνασκαφῆς δὲ γενομένης καὶ τῶν θεμελίων τοῦ ἀρχαίου Ναοῦ εὑρεθέντων, ἀνηγέρθη διὰ νεωτέρας ἀδείας ὄχι μόνον τὸ τοῦ Ἁγιάσματος παρεκκλήσιον λαμπρότερον τοῦ προτέρου ἀλλὰ καὶ ἕτερος Ναὸς ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ παλαιοῦ μέγιστος, περικαλλέστατος καὶ μεγαλοπρεπέστατος. Καὶ τὰ μὲν θεμέλια τούτου κατεβλήθησαν τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1833, τὸ δὲ ἔργον ἀπηρτίσθη τῇ 30 Δεκεμβρίου 1834, τῶν ἐγκαινίων γενομένων τῇ 2 Φεβρουαρίου 1835.

Ὁ δὲ ἀείμνηστος συγγραφεὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως Σκαρλάτος γράφει: «Ὅτε ἐλθὼν τῷ 1825 εἰς τὴν Πόλιν ἀπῆλθον εἰς προσκύνησιν τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου τόπου, δὲν εὗρον εἰμὴ σωρὸν ἐρειπίων, καὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἱστάμενον ἐν ὑπαίθρῳ τὸν ἱερέα καὶ ἀναγινώσκοντα τὴν Παράκλησιν ὑπὲρ τῶν παρισταμένων πιστῶν. Ἀλλὰ τὸ ζωήῤῥυτον τῆς Πηγῆς νάμα ἐξηκολούθει ῥέον ἀψοφητί, καὶ ἡ ἐπισκιάζουσα ἀοράτως τὸ ἱερὸν τοῦτο καταγώγιον χάρις οὐδέποτε τὸ εἶχεν ἐγκαταλείψη. Παρῆλθον ἔκτοτε εἰκοσιτέσσσαρα ἔτη, καὶ ἐπανελθὼν πάλιν, τῷ 1849, λευκοπώγων ἤδη εἰς τὸ αὐτὸ τοῦτο μέρος, εὗρον τὸ αὐτὸ σκιερὸν καὶ βαθύκομον δάσος, καὶ τὴν πηγὴν προϊοῦσαν ἀθόρυβον καὶ πραεῖαν· ἀλλ᾽ ἀντὶ τῶν ἐρειπίων, εἶδον ναὸν μεγαλοπρεπῆ, μαρμάρων καὶ κιόνων καὶ κοσμημάτων λαμπρότητα, εὐκοσμίαν ἐν πᾶσι καὶ περὶ πάντα... καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατήσω τὰ δάκρυά μου. Ἀλλὰ τὰ δάκρυα ταῦτα ἦσαν δάκρυα χαρᾶς καὶ κατανύξεως, ἐθνικῆς συμπαθείας. Καὶ λαβὼν τὸ χαρτοφυλάκιόν μου ἐσημείωσα εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τοῦτο· «Αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου».

Τὸ ὑπὸ σωροὺς χωμάτων καὶ πετρῶν ἀναβλύζον ἁγίασμα ἐθαυματούργει, ἱερεὺς δὲ ἢ

λαϊκός τις ἐπίτροπος εὐσεβής, εἰς διαιώνισιν τοῦ Θαύματος, ἀνέγραφε μετὰ πάσης εὐλαβείας ἐπὶ μακροῦ ξυλίνου πίνακος τὰ θαύματα τῆς Θεοτόκου τὰ κατὰ τὰ ἔτη 1824 – 1826 γενόμενα, τὰ ὁποῖα ἐτυπώθησαν μετά τινων νεωτέρων θαυμάτων, γενομένων καθ᾽ ὃν χρόνον οἰκοδομεῖτο ὁ σήμερον ὑψούμενος μεγαλοπρεπὴς ναός. Τὰ θαύματα ταῦτα ἀναφέρονται ἐν τῇ Συνοπτικῇ περιγραφῇ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὑπὸ Κ. Ρ. σελ. 24-29. Εἰς συμπλήρωσιν δὲ τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τοῦ Κ.Ρ. καὶ τῶν παρὰ Καλλίστου Ξανθοπούλου ἀναφερομένων θαυμάτων ἀντιγράφομεν ἐκ τῆς *Ζωοδόχου Πηγῆς*, τῆς ὑπὸ Εὐγενίου ἱερέως, διευθυντοῦ Ἱερᾶς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἐκδοθείσης τῷ 1886, τὸ θαῦμα τὸ γενόμενον εἰς τὸν Νεόφυτον Μαυρομμάτην, τὸ ὁποῖον αὐτὸς οὗτος ἀφηγεῖται λέγων· «Ἐννέα καὶ δέκα ἐτῶν ὄντι μοι ἐνεφύη τὸ πάθος τῆς σύριγγος, τὸ κοινῶς λεγόμενον φύστουλας, καὶ σχεδὸν ἔμεινα κατὰ καιροὺς ἀκίνητός τε καὶ ἀνενέργητος· πολλὰ δὲ καμών, καὶ οὐκ ὀλίγα προσδαπανήσας τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν ἰατρῶν, τομάς τε καὶ ἀκρωτηριασμοὺς ὑπομείνας θεραπείας ἕνεκα, οὐδὲν ἤνυσα· ἀπελπισθεὶς δὲ δι᾽ ὅλου παρ᾽ αὐτῶν, ἔμενον κλαίων καὶ ὀδυρόμενος, ἐκ νέου τοῖς ἀνιαροῖς πάθεσιν ὁμιλῶν καὶ ὀδύναις δριμείαις βαλλόμενος· τούτοις οὖν προσταλαιπωροῦντί μοι ἐπὶ συχνοῖς ἤδη ἔτεσι, μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἱερεύς τις ὀνόματι Νικολῆς ἐκ τῆς νήσου Χίου, ἐφημέριος τοῦ Πατριαρχικοῦ ναοῦ, ἔφη προσελθὼν αὐτοῖς ῥήμασι· Φίλτατέ μοι διάκονε, (ἐτύγχανον γάρ κ᾽ αὐτὸς τῷ τότε καιρῷ διάκονος τοῦ γέροντός μου κυρ-Διονυσίου τοῦ τοὺς οἴακας τῆς ἐκκλησίας τότε ἰθύνοντος). Βούλει σὺν ἐμοὶ ἀπελθεῖν ἐν τῇ τῆς Ζωοδόχου Πηγῇ, ἐπικαλέσασθαί τε καὶ νίψασθαι ἐκ τοῦ ἁγιάσματος; Κἀγὼ ἔφην ὑπολαβών, ὅτι ἐκ τοῦ πάθους χωλαίνω, καὶ οὐ δύναμαι βαδίζειν· τοῦ δέ, κατὰ μικρὸν βαδιούμεθα, καὶ δυνήσῃ, εἰπόντως, ἡψάμεθα τῆς ὁδοῦ, κατ᾽ ὀλίγον ὀλίγον βαδίζοντες, ἕως ὅτου μετὰ πολλοῦ τοῦ καμάτου ἐγενόμεθα τῇ Πηγῇ. Ποιήσαντος δὲ ἐκείνου «εὐλογητόν» ἐψάλαμεν ὁμοῦ τὴν Παράκλησιν τῆς Θεοτόκου καὶ ἁγιασμόν. Εἶτα λαβὼν ἀνὰ χεῖρας τὴν ἐκεῖσε κοτύλην πλήρη ἁγιάσματος μετὰ τὴν Ἀπόλυσιν, τοῦ ἱερέως παρὰ μέρος συρέντος, ἔχεον ἐν τῇ σαρκί μου, πολλάκις νίψας καὶ τὴν πληγήν· ἐτύγχανον γάρ τότε νεωστὶ τὰς τομὰς ἔχων τῶν ἰατρῶν, καί, ὦ τῶν θαυμασίων σου, Δέσποινα! εὑρέθην ἐν ἀκαρεῖ ὑγιής, τῶν ὠτειλῶν μόνον καταλειφθεισῶν, εἰς ἔνδειξιν, ὡς οἶμαι, τοῦ πάθους ὁμοῦ καὶ τοῦ θαύματος. Οὕτω δὲ παρ᾽ ἐλπίδα ἰαθεὶς ὑπὸ τῆς Θεομήτορος ἐπανέκαμψα ὑγιὴς μετὰ τοῦ Ἱερέως ἐν τῷ Πατριαρχείῳ κηρύττων τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἁγίας Θεοτόκου».

Ὅθεν, ἀδελφοί μου, πιστεύοντες εἰς τὴν Παντοδύναμον Ἄνασσαν, καὶ πρωτίστως εἰς τὴν Παντοδυναμίαν τοῦ Θεοῦ, ὅπου ἀκουσθῇ ἁγίασμα, προστρέχετε εἰς αὐτὸ μετὰ πίστεως, ὅσοι κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἀσθενῆτε, μηδόλως διστάζοντες, καὶ θέλετε εὕρει παράδοξον τὴν θεραπείαν καὶ ἄμισθον. Ἀπερχόμενοι δὲ εἰς ἑορτὴ μὲ ἐκεῖνα ὁποὺ θέλει καὶ ὀρέγεται ὁ Θεός, καὶ ἡ Κυρία Θεοτόκος, καὶ πάντες οἱ Ἅγιοι. μὲ πίστιν δηλαδὴ καὶ εὐλάβειαν, μὲ ὕμνους καὶ δοξολογίας, μὲ εὐχαριστίας καὶ μὲ πνευματικὴν χαρὰν καὶ εὐφροσύνην· καὶ οὕτω κάμνοντες θέλετε ἀπολαύσει ὁ καθεὶς ἐκεῖνο ὅπου ζητᾶ, ἤτοι ψυχικὴν καὶ σωματικὴν ἰατρείαν. Εἰ δέ τις, ἀκούων μὲν τὰς θαυματουργίας τῶν τιμίων ἁγιασμάτων καὶ χρήζων τινὸς θεραπείας, ἀπέρχεται ἐκεῖ,

ἀλλὰ δὲν πηγαίνει ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, ἀλλὰ ὡσὰν εἰς κανένα παζάρι, ἢ εἰς Θέατρα καὶ παιγνίδια ἀνευλαβῶν καὶ ἀπίστων, ἐσθίων καὶ πίνων μετὰ χορῶν καὶ τυμπάνων, ὁ τοιοῦτος διὰ τὸν ἀνευλαβῆ τρόπον του δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὕρῃ τὴν θεραπείαν. Ὁ τοιοῦτος, ἂν δὲν ἀπιστῇ εἰς τὴν θείαν χάριν, ἂς μὴ νομίζῃ ἀδύνατον τὸν Θεόν, ἀλλὰ ἂς μέμφεται τὸν ἑαυτόν του, ἂς ταλανίζῃ τὴν ἀκρασίαν του, ἂς ἠξεύρῃ πῶς διὰ τὴν ἀπιστίαν του εἶναι ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ, μισητὸς εἰς τὴν Δέσποιναν Θεοτόκον, συγχαμερὸς εἰς τοὺς Ἁγίους διὰ τὴν ἀμετανόητόν του γνώμην· καὶ ταῦτα συλλογιζόμενος, ἂς μὴ ἀπελπίζεται πάλιν, ἀλλὰ ἂς μετανοήσῃ ἀπὸ τῆς κακίας του, ἂς μεταβάλῃ εἰς πίστιν τὴν ἀπιστίαν του, εἰς εὐλάβειαν τὴν ἀνευλάβειάν του, τοὺς χοροὺς εἰς ὕμνους, τὰ παιγνίδια εἰς δοξολογίας καὶ εἰς θεῖα ᾄσματα καὶ μέλη τὰ ἄσεμνα τραγούδια. Ἂς προσπέσῃ εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ τὸ ἄπειρον, ἂς βάλῃ μεσίτριαν τὴν παντὸς τοῦ γένους ἡμῶν ὑπέρμαχον εὐλογημένην Θεοτόκον. Ἂς ἐπικαλεσθῇ Ἁγίους Ἀγγέλους, καὶ ὅσους Ἁγίους ἠξεύρει. Ἂς μὴ καταφρονῇ τὰς θείας συνάξεις, ἂς γένῃ φιλάρετος, φιλακόλουθος καὶ ὅλως ζῶν διὰ τὴν ἄλλην ζωήν, καὶ τότε θέλει γνωρίσει πῶς καὶ ἡ χάρις τῶν ἁγιασμάτων θέλει ἐνεργήσει εἰς αὐτόν· καὶ ὄχι μόνον θέλει ἰδῇ τὴν ὑγείαν τοῦ σώματος, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχικὴν χαρὰν καὶ εὐφροσύνην θέλει ἀποκτήσει, ὡσὰν ὁποὺ θέλει ὑγιάνει, μάλιστα κατὰ τοῦτο τὸ κυριώτερον, τὸ πνευματικὸν μέρος. Ὅτι καὶ τὰ θαύματα, καὶ αἱ θεραπεῖαι διὰ τοῦτο καὶ μόνον γίνονται, ἤγουν διὰ νὰ λαμβάνῃ ὁ καθεὶς ἀφορμὴν νὰ στερεώνεται μᾶλλον εἰς τὸ ἀγαθόν, νὰ ποθῇ τὰ οὐράνια καὶ αἰώνια, καὶ νὰ γένῃ πιστὸς δοῦλος Χριστοῦ. Ὅθεν καὶ πρὸ τῆς θεραπείας χρειάζεται ἡ πίστις καὶ ἡ μετάνοια· διότι χωρὶς τούτων τῶν δύο, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τύχῃ κανεὶς θεραπείας· καὶ ὕστερον ἀπὸ τὴν θεραπείαν πάλιν ἡ μὲν πίστις νὰ περισσεύῃ εἰς τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον καὶ νὰ ἀπομακρύνεται ὅσον δύναται ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, ἢ μᾶλλον νὰ μὴν ἁμαρτάνῃ πλέον· καὶ γάρ καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν θεραπεύων τοὺς ἀσθενεῖς, μολονότι ἡ θεία του δύναμις τοὺς ἰάτρευεν, ὅμως εἰς οὐδένα αὐτῶν εἶπεν· Ἐγὼ σὲ ἔσωσα· ἀλλ᾽ ἔλεγεν· Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ἤγουν ὡσὰν νὰ ἔλεγε· διὰ τὴν πίστιν σου σὲ ἔσωσα· καὶ μετὰ τὴν θεραπείαν, ἐντολὴν ἔδιδεν εἰς τοὺς ἰατρευομένους, νὰ μὴν ἁμαρτάνουν τοῦ λοιποῦ· λέγων· Ἴδε, ὑγιὴς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν τι σοὶ γένηται. Ἀρά γε ποῖον νὰ ἦτον αὐτὸ τὸ χειρότερον, ὁποὺ ἤθελε τοὺς ἀκολουθήσῃ; Καμμία ἀσθένεια σωματική; Τύφλωσις δηλαδή; Χωλότης; Θλᾶσις μελῶν; Ὑδρώπικας; Καρκῖνοι; Ἢ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ χείρονα τούτων πάθη; Ὄχι, ὄχι! Δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ χειρότερον. Ὅτι δὲν ἐταπείνωσεν ὁ Πολυεύσπλαγχνος Θεὸς τὸν ἑαυτόν του τόσον πολλά, ὁποὺ νὰ συγκατέβῃ καὶ μέχρι δούλου μορφῆς, καὶ νὰ γένῃ ὑπόδικος θανάτου κατηραμένου καὶ ταφῆς, διὰ νὰ ἰατρεύσῃ φθαρτὰ κορμία, τὰ ὁποῖα καὶ πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν φθορὰν νὰ καταντήσουν. Οὐδαμῶς, οὐδαμῶς. Δὲν ἔκαμε τὴν τοιαύτην ἄῤῥητον, καὶ Ἀγγέλοις ἀγνώριστον, ἀδελφοί μου ἀγαπημένοι, Οἰκονομίαν διὰ τοῦτο, ὥστε ἰατρεύωντας δηλαδὴ τοὺς ἀσθενεῖς νὰ τοὺς φοβερίζῃ καὶ νὰ τοὺς λέγῃ· Ἐὰν πάλιν ἁμαρτήσουν, θέλουσι τοὺς γίνῃ χειρότερα. Ἀλλὰ μὲ τὸ χειρότερον τοῦτο φανερώνει τὴν αἰώνιον κόλασιν, τὴν ἀληθῶς πάντων τῶν κακῶν χειροτέραν καὶ χαλεπωτέραν, ὡσὰν ὁποὺ εἶναι αἰώνιος καὶ ἀτελεύτητος, καὶ ὑστερημένη πάσης θείας παρηγορίας. Ἀπὸ αὐτὸ λοιπὸν τὸ κακόν, καὶ παντὸς χαλεποῦ χαλεπώτερον, καὶ φοβερώτατον, βουλόμενος ὁ

φιλάνθρωπος Θεὸς νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν ἅπαξ δουλωθέντα εἰς τὸν διάβολον ἄνθρωπον, ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν μέχρι δούλου μορφῆς. Ἐνυβρίσθη, ἐνεπαίχθη, ἀτιμάσθη, θάνατον σταυρικὸν καὶ εἰς καταδίκους πρέποντα, καὶ ταφὴν ὑπάμεινε, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, διὰ νὰ λύσῃ τὸ ἡμῶν κατάκριμα, διὰ νὰ σχίσῃ τὸ ἐδικόν μας χειρόγραφον, διὰ νὰ μᾶς ἀνεβάσῃ εἰς τὴν προτέραν, ἢ νὰ εἰπῷ καλλιώτερον, καὶ μεγαλυτέραν τῆς πρώτης τιμήν. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ ὑπερφυᾶ ἐκεῖνα σημεῖα ἐτέλει, διὰ νὰ γνωρίσουν δηλαδὴ οἱ ἄνθρωποι αὐτὸν τὸν ἐλευθερωτήν τους, τὸν Σωτῆρα τους, τὸν Θεόν, καὶ εὐεργέτην τους, καὶ νὰ πεισθοῦν εἰς τοὺς λόγους του, ν᾽ ἀφήσουν τὰς σατανικὰς ἐργασίας, νὰ στρέψουν εἰς τὸ ἀγαθόν, καὶ οὕτω νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸ αἰώνιον κακόν, τὸ παντὸς κακοῦ κάκιστον, τὴν κόλασιν. Τοῦτο διψῶσα καὶ ἡ Πολυεύσπλαγχνος Δέσποινα, ἡ Μήτηρ Αὐτοῦ τοῦ Πολυελέου Θεοῦ, καὶ πάντες οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι καὶ διάκονοι, καὶ οἱ Ἅγιοι καὶ δίκαιοι αὐτὸ ὀρεγόμενοι, κάμνουν εἰς ἡμᾶς τὰ σημεῖα, πάντως διὰ νὰ μᾶς τραβήξουν εἰς τὸ αἰώνιον καλόν, καὶ νὰ μᾶς κάμουν συμμετόχους τῆς Οὐρανίου κληρουχίας. Λοιπὸν καὶ πᾶς πιστὸς προσερχόμενος εἰς τὰ χαριτωμένα Ἁγιάσματα ἂς πλυθῇ πρῶτον ἀπὸ τὸν ψυχικὸν μολυσμὸν μὲ τὴν Ἁγίαν ἐξομολόγησιν, ἂς μετανοήσῃ, ἐξ ὧν ἔπραξεν ἀτόπων, καὶ ἔργων σατανικῶν, ἂς ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ καλά, ἂς ἀγαπήσῃ τὰς χρηστὰς καὶ ἐλαφρὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ οὕτως ἂς προσέλθῃ μὲ πίστιν καὶ εὐλάβειαν, καὶ θέλει εὕρει ἐκεῖνο ὁποὺ ἐπιθυμεῖ· θέλει ἀξιωθῇ ὁμοῦ καὶ τῆς ψυχικῆς καὶ σωματικῆς θεραπείας· καὶ οὕτω θεαρέστως πολιτευόμενος θέλει γένει συγκοινωνὸς τῶν Ἁγίων εἰς τὴν οὐράνιον καὶ αἰώνιον μακαριότητα. Ἐν ὅσῳ θὰ ὑπάρχῃ πίστις, δὲν θὰ παύσουν τὰ θαύματα. Ἐν ὅσῳ ὑπάρχουν Χριστιανοὶ ἔχοντες πίστιν, διότι Χριστιανοὶ ὑπάρχουν πολλοί, Χριστιανοὶ ὅμως ὀνόματι καὶ πράγματι, κατ᾽ οὐσίαν καὶ μὲ πίστιν, ὀλίγοι ὑπάρχουν. Ἐν ὅσῳ λέγω, ὑπάρχουν Χριστιανοὶ μὲ πίστιν, τὰ θαύματα θὰ γίνωνται, καθὼς καὶ βλέπομεν ὅτι δὲν ἔπαυσαν νὰ γίνωνται πανταχοῦ, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἐσχάταις αὐταῖς ἡμέραις, ἐν Τήνῳ ἐν τῷ πανσέπτῳ Ναῷ τῆς Εὐαγγελιστρίας. Ὅταν ὅμως καὶ αὐτοὶ οἱ ὀλίγοι Χριστιανοὶ ἐκλείψουν, τότε θὰ παύσουν τὰ θαύματα. Σὺ δέ, ὦ Πανάχραντε Θεοτόκε, πρὸς σὲ τὴν Πολυεύσπλαγχνον στρέφω τὸν λόγον, Ζωοδόχε Θεία Πηγή, ἡ ἀεννάως ἐκβλύζουσα νάματα σωτήρια, ἔκχεον τὰ ῥεῖθρα τοῦ θείου Σου ἐλέους ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς Ὀρθοδόξους Χριστιανούς· πότισον τὰς ἐκτακείσας τῷ καύσωνι τῆς ἁμαρτίας ψυχὰς ἡμῶν· δρόσισον τῷ δροσισμῷ τῆς Σῆς χάριτος. Πλῦνον καὶ κάθαρον αὐτάς, τῇ Μητρικῇ Σου εὐσπλαγχνία καὶ ἴασαι καὶ ζωοποίησον διὰ τῶν Σῶν ζωηῤῥύτων ναμάτων, ἵνα τῇ μητρικῇ Σου πρὸς ἡμᾶς ἀγάπῃ καὶ συμπαθείᾳ καὶ τῇ πρὸς τὸν Υἱόν Σου καὶ Θεὸν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπῃ καὶ συμπαθείᾳ καὶ τῇ πρὸς τὸν Υἱόν Σου καὶ Θεὸν ὑπὲρ ἡμῶν μεσιτείᾳ ἀξιωθῶμεν ἀκινδύνως διαπλεῦσαι τὸ πέλαγος τῆς παρούσης ζωῆς καὶ ἐλλιμενισθῶμεν εἰς τὸν ἀκύμαντον λιμένα τοῦ Παραδείσου, καὶ ἀπολαύσωμεν τῶν ἀτελευτήτων ἀγαθῶν, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν Αὐτόν. Ὧ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος, καὶ ἡ τιμή, καὶ ἡ προσκύνησις σὺν τῷ Ἀνάρχῳ καὶ Παναιτίῳ Αὐτοῦ Πατρί, καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ Ὁμοουσίῳ καὶ Ζωοποιῷ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Πηγή: nektarios.gr)